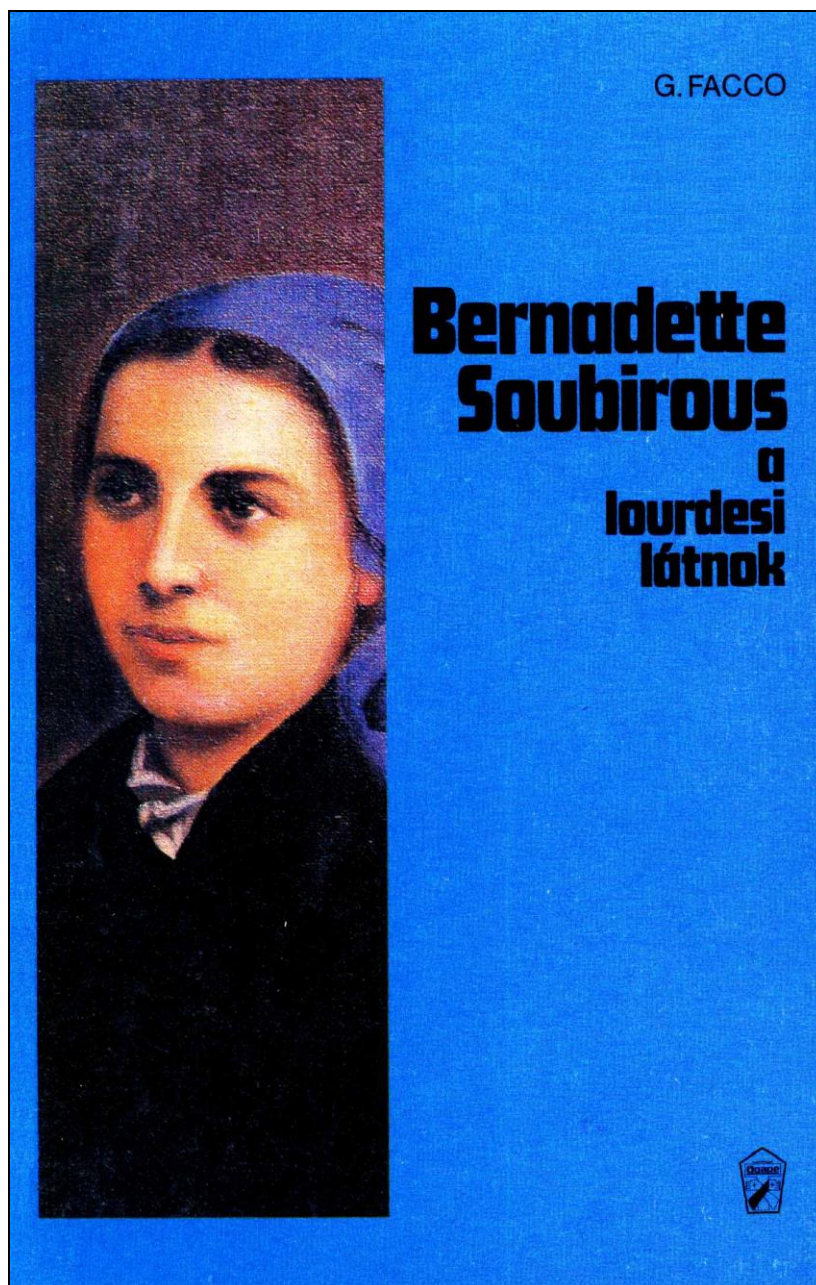

Giannina Facco

Bernadette Soubirous a lourdesi látnok

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Giannina Facco
Bernadette Soubirous a lourdesi látnok

Az olasz eredeti mű:
Giannina Facco: Bernadette Soubirous

Fordította:
Dér Lehel

A kéziratot gondozta:
Sipos Margit

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1994-ban jelent meg az Agapé Kiadó gondozásában, az ISBN 963 8112 36 0 azonosítóval. A magyar kiadás engedélyét az elektronikus változathoz a Kiadó adta meg. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Kiadó tulajdonában van.

A könyv címében „lourdesi” áll, de a belív minden helyén „lourdes-i” szerepel. Megtartottuk a kétféle írásmódot.

A könyv szövegét Tóth Károly Antal vitte számítógépbe.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó	4
Emlékek.....	5
Vajon a Szűzanya érti a tájszólást?	7
Az angyali üdvözlés napja	9
Mint a szélzúgás.....	12
A család szégyene	14
Magázott engem.....	16
A gyerekek mindjárt megtörnek	18
Izapos víz és keserű fű	21
Börtönbe vetlek!.....	23
Akarom, hogy éljen!.....	25
Körmenet és kápolna.....	27
Zárd be az ajtót!	29
Que soy era Immaculada Councepciou	31
Mindenki rólunk fog beszélni	33
Valóban megjelent	35
Látok!	37
Milyen hideg!.....	39
Ért a sárgarépa tisztításához	42
Szabad-e ugrókötéllel játszani?	44
Feladat nélkül.....	47
Küldetésem véget ért.....	50
Kelj föl és gyere!.....	53
Életrajzi adatok	55

Előszó

*Elisabeth Mathieu-Perrad,
a pótolhatatlan barátnő kedves emlékére*

Lourdes, Bernadette Soubirous – a későbbi Szent Bernadett – rövid és gyötrelmes életének városa a katolikus vallás egyik legnagyobb központjává lett. Sokkal több minden létesült itt, mint amit az Egek Királynéja kért: nem egy kápolna, hanem három fenséges szentély épült; nem egy körmenet mormolt imát, hanem a Jelenések könyvében említett tömegek. A szüntelenül lángoló szeretetnek köszönhetően kegyelem árad a zarándokokra, betegekre, önkéntes ápolókra, orvosokra.

Estéenként, a Rózsafüzér téren fáklyás körmenetbe rendeződve, hívók ezrei üdvözlük újra meg újra az Isten Anyját. Tengernyi lángocska kígyózik a sötét égbe emelkedő fohászok kíséretében.

A betegek, a szegények és az elesettek között, akik kérelemmel fordulnak a Szent Szűzhöz, ott van Bernadett. Még ha nem látja is senki, együtt halad velük olcsó pamutvászon ruhájában, elnyútt és fakó capuletjével a fején, a mennyország káprázatos fényét tükröző ártatlan tekintetével. A földi bajokkal küszködőket nem hagyta magára, mint a szeretet hírvivője velük tart, hiszen az ő feladata: segíteni, vigasztalni és reményt ébreszteni. Hasonlóképpen, mint a jelenések idején, most is csak azt kéri, hogy higgyenek az ő Úrnőjében. De hogy is lehetne nem hinni benne a csodák városában?

A hamis próféták meghaltak: senki sem emlékszik már rájuk. A tömeg azonban még mindig letérdel egy szegény, beteges és tudatlan kislány képe előtt, aki tizennyolc alkalommal már a földön megcsodálhatta az Egek Királynéját.

GIANNINA FACCO

Emlékek

Bernadett az éj derekán hirtelen felriadt álmából. Megrettenve figyelt. Csecsemőkora óta asztmarohamok gyötrik. Csak nem ilyesmi készülődik megint? Lehunyja szemét, és vár, ám semmi sem történik. Olyan könnyedén lélegzik, mint Toinette, a Marie-nak becézett kisebbik testvére, aki vele egy takaró alatt alszik összekuporodva.

A sötétben lehetetlen volt megállapítani, mennyi idő van még hátra hajnalig, a házban pedig egyetlenegy gyertyát sem lehet találni. Ennek a nyirkos helyiségnek, amelyet minden lourdes-i csak cachot-nak, magyarul cellának nevezett, mert egy időben ide zárták be a bűnözőket, két ablaka volt. Az egyiket azonban beragasztották, nehogy beáradjon az alatta lévő hulladékhalom bűze. A másik egy szűk, nappal is sötét sikátorra nyílt, a Kisgödrök utcájára.

Marie álmában még jobban Bernadetthez bújtt. Biztosan fázott, mert Lourdes-ban gyakran dermesztő a tél, és a házban nem akadt több takaró. Testvérkéi, a hatéves Jean-Marie és a hároméves Justin békésen aludtak szalmazsákjukon. Kissé odébb, az összevissza repedezett mosómedencén és a falba mélyesztett tűzhelyen túl állt François Soubirous és Louise Castérot kétszemélyes ágya. Bernadett nem láthatta szüleit a vaksötétben, de hallotta lélegzésüket. Apja időről időre felhorkantott, anyja nyugtalanul forgolódott, megrecsegtetve a kukoricással tömött súlyos szalmazsákot, amelyet senki sem tudott felrázni. Talán munkalehetőségről meg egy kis jólétről álmodtak annyi viszontagság után.

A hat ember nehezen élt egy olyan helyiségben, ahonnan minden hiányzott. Még egy szekrényük sem volt. Azzal, amelyet valaha a Soubirous család birtokolt, néhány hónappal ezelőtt egy másik ház tulajdonosa fizettette meg a lakbért, csak így tudta kiegyenlíteni a számlát a nyomorba süllyedt molnár családjá.

„Ha még meglenne – gondolta Bernadett –, bizonyára nem férne be ide.”

A szerencsétleneknek sógoruk, André Sajon és felesége engedte át potom pénzért ezt a sötét folyosó végén lévő kis helyiséget. A mennyezete alacsony volt, a padlózatot felszedték, a falak megüszkösödtek, de legalább az esőtől megóvta őket. Sajonék három fiúkkal a ház első emeleti három szobáját lakták, s a földszinten is volt egy szobájuk, amely a Soubirous családéhoz hasonlóan, a Kisgödrök szűk utcájára nézett. Ők nem szenvedtek szükségletet.

Bernadett felsóhajtott. Ezúttal nem az asztma, hanem üres gyomra ébresztette fel. A vacsorára elfogyasztott kukoricakásával egyikük sem lakott jól, de a házban nem akadt más ennivaló. Hogy megkímélje magát a hiábavaló szenvedéstől, a kislány megtanult lemondani vágyairól, és még a gazdag lourdes-i családokat sem irigyelte. Ha ez volt az Úr akarata, akkor el kellett fogadni.

Apja és anyja azonban állandóan visszasírták a régi szép időket. Annak idején anyai nagypja halála után négy leánygyermek maradt hátra a Boly-malomban. Bernarde, a legidősebb örökölt mindent, és helyi szokás szerint neki kellett volna elsőként férjhez mennie. A másodikat Basile-nek hívták. Közötte és a legkisebb, az utolsószülött Lucille között volt Louise, a szőke, kék szemű leány, aki nemrégén töltötte be tizenhatodik életévét. François Soubirous-nak, a castérot-i béreslegénynek, jóllehet már betöltötte harmincötödik életévét, sikerült ezt a legbájosabbat feleségül vennie. Bernarde csak azt a jogot élvezhette, hogy nevét átadja az 1844. január 4-én született unokahúgocskájának, és hogy keresztség alá tartsa.

Bernadett megszakította az emlékek fonalát, mert Marie álmában ránehezedett. Bosszantotta a dolog. Bartrés-ban legalább nem kellett senkivel megosztania az ágyát.

Tizenhárom hónapos korában került először Bartrés-ba, amikor anyja a második gyermekét várta. Egy napon égő gyertya esett a szerencsétlen asszonyra, és megégtek emléi.

Bernadettet, mivel anyatej nélkül maradt, átadták Marie Lagües dajkának, aki éppen akkortájt vesztette el elsőszülöttjét. Bartrés-ban lakott, egy erdőben gazdag vidéken, zöldellő

völgyek között, nem messze Lourdes-tól. A kislány itt a falusi udvaron tanult meg járni, eljátszadózott a tyúkokkal és a kiscsibékkal. Az ő méretéhez szabott gyönyörű kis világ volt ez.

Egy napon apja magával vitte az öreg Boly-malomba, mert újszülött testvérkéje gyorsan visszatért a mennybe, s anyja vele akart vigasztalódni.

Bernadett egykettőre megszokta új környezetét. Lenyűgözte a malom, amelyet a Lapacapatak kristálytisza vize működtetett, mint a vidék megannyi malmát. Ügyelni kellett rá, nehogy a malomárokba essen, s Bernarde-ra bízták. A nagynéni szerette keresztlányát, de goromba asszony lévén gyakran megverte, ha a dolgok nem az elképzelései szerint alakultak. Meg volt győződve nevelési módszerének helyességéről.

Az írástudatlan és jóhiszemű François és Louise nem volt képes mindig számon tartani, ki mivel tartozik, s a rossz szándékú emberek ezt kihasználva nem törlesztették adósságaikat. Sőt, miközben a búza megőrlésére várakoztak, rájártak a malmos ételére-italára.

Az idő múlásával amiatt is kezdett hanyatlani az üzlet, hogy a malom megrongálódott szitái egyre silányabb minőségű lisztet engedtek át, és a hajtómű is el-elakadt. Forgalom híján a Soubirous család nem tudta kifizetni a bérleti díjat, és csakhamar el kellett hagynia a malmot.

A Castérot nagyanya ekkor bérbe vette a Laborte-malmot, ám itt sem szegődött veje mellé a szerencse.

Az idős asszony rövidesen lehunyta szemét, s az örökségül lányára hagyott kilencszáz frank birtokában a Soubirous család egy másik malomba költözött, ám a szerencse most már végképp elhagyta őket. Számos más viszontagság után így kerültek mind a hatan ebbe a fogdának épült, szűk, dohos helyiségbe.

Bernadett az emlékektől kábultan megpróbált visszabújni a takaró alá. Megbökte újból ránehezedő hűgát, sikerült megfordulnia, s lassan elszenderedett. A felidézett emlékképek fokozatosan elhalványultak, majd teljesen eltűntek, s álmában észre sem vette, hogy Marie egy kis meleget keresve megint szorosan hozzásimult.

Vajon a Szűzanya érti a tájszólást?

Mire Bernadett újból felébredt, apja és anyja már indulásra készen álltak. Marie az ágy alá bújva kereste a katekizmusát, amely még az este esett le mellőle, s két fonnyadt krumpli is a kezébe akadt.

– Megfőzhattük volna... – motyogta klumpájába lépve.

– Tedd őket a tűzhelyre, és gyorsan készülj fel! – parancsolt rá az anyja. – Ha késve érkezel a Menedékotthonba, biztos nem fogadnak be.

– Tudom, Marie-Thérèse nővér gonosz.

– Ne beszélj ostobaságokat!

Marie kedvetlenül csoszogott végig a folyosón, és fázósan összehúzva magát lépett ki a reggeli ködbe burkolózó sikátorra. Korgott a gyomra, ám a házban az ágy alatt talált gurult két krumplin kívül nem volt ennivaló.

– Munka után nézünk – szolt Bernadetthez az apja. – Ügyelj a gyerekekre!

Alighogy egyedül maradt, a kislány vizet töltött a zománcozatlan mosdótálba, belemártotta kezét és megmosta arcát. Megborzongott a hidegtől. Igyekezett minél előbb megtörülközni, ám az egyik széktámlára dobott vászonkendőből csavarni lehetett a vizet. A tűzhelyet szegélyező vashuzalra terítette, s a szoknyáját emelte nedves arcához, majd tüzet gyújtott egy maréknyi szalmával, és amikor a lángok belekaptak a fába, a mennyezetről lógó kormos láncrea egy kis fazekat akasztott, hogy megfőzze benne a két szem krumplit.

Miközben arra várakozott, hogy a krumpli megpuhuljon, letérdelt, elővette zsebéből rózsafüzérét, és halk imába kezdett. Sötét fából készült rózsafüzére szegényes volt, de mihelyt megérintette, megnyugodott. Bartrés-ban, dajkája juhainak őrzése közben is az Üdvözlégy nyújtott neki vigaszt nagy magányában. Szinte mindig egyedül volt. Pigou, a derék kutya helyette is dolgozott, így sok időt fordíthatott az imádkozásra. Olykor egy gipszből készült Szűzanya-szobrocskát is magával vitt a legelőre, és mezei virágokkal díszítette. Télen rongyocskákba burkolta, nehogy megfázzon. Gyengéden dédelgette a bársonyos tapintású báránycákát is, amelyek bégetve keresték anyjukat.

Mire Jean-Marie felébredt, nővére már egy bot segítségével az ágyneműt forgatta, mert nem volt éppen könnyű ebben az odúban mozogni.

– Mi van reggelire? – érdeklődött a gyerkőc, akinek egyáltalán nem akaródzott elhagynia vackát.

– Előbb fel kell kelned.

Felébresztette Justint is. Jól lecsutakolta mind a kettőt, majd letérdeltette őket a szalmazsákra.

– Üdvöz légy, Mária, kegyelemmel teljes...

Kénytelen-kelletlen imádkoztak a kicsik, mert éhesek voltak. Amikor azonban a hanyag keresztvetés után egy-egy krumpli ütötte a markukat, örömteli ciripelésbe kezdtek. Ezzel a kincssel a kezükben szaladtak ki az utcára anélkül, hogy engedélyt kértek volna a ház elhagyására, de Bernadett nem is igyekezett visszatartani őket. Tudta, hogy hiábavaló lett volna.

Bernarde nagynéni néhány perccel később toppant be egy szalvétába takart kenyérrel és egy üveg borral. Gyanakvóan szemlélte a leánykát.

– Fogadni merek, hogy nem ettél. Olyan sápadt vagy! Nálam semmiben sem szenvednél hiányt. Már voltál ott, és meggyőződhetél róla, hogy egy kocsmá többet hoz a házhoz, mint egy malom. Az emberek inkább a kenyérről mondanak le, mint az italról. Nesze, egyél, és igyál egy kortyot. Jót fog tenni.

Részvétellel figyelte unokahúgát, de továbbra is kemény hangon szólt hozzá. Bernadett arcára mosolyt csaltak az emlékek. Szívesen szolgálta ki a vendégeket, és olykor a nagynéni háta mögött egy-egy hörpintés bort megitatott legszegényebb barátnőivel, akik üveget és pénzt szorongatva váraoztak a pultnál.

A keresztanya közben csalódottan körülnézett.

– Apádnak és anyádnak sohasem volt még csak egy morzsányi esze sem – dünnyögte. – Nem szabad idáig süllyedni, amikor itt vannak a gyerekek.

A kislány tudta, hiába is ellenkezne, így hát fogta a kenyeret meg a bort, és betette a konyhaszekrénybe, majd odaült nagynénje mellé. Sikertelenül elvernie az éhét, s most jól érezte magát. Elmosolyodott, s kipirult arcán megjelent két gödröcske.

– És te nem jársz a Menedéktőn iskolájába, mint a húgod? – érdeklődött a keresztanya.

– Csak ha ráérek.

– Hogy leszel így elsőáldozó? – faggatta tovább, nem törődve azzal, hogy fájó pontra tapintott.

Bernadett bizonytalan mozdulatot tett.

– Bartrés-ban nincs plébános. A dajka megtanított egyre-másra, de ő is mondta, hogy nehéz a fejem, nem tehetek róla.

Bernarde nagynéni észrevette, hogy keresztlánya hangja megremegett. Mesélték neki, hogy amikor egy napon meglátta a lourdes-i elsőáldozós kislányokat, az érzékeny lelkű, mélyen hívő Bernadett elsírta magát.

Úgy tűnt neki, mintha először látná. Apró termete, bája, kerek arcocskája és ártatlan tekintete meglágyította a szívét. Szegény kislány, gondolta, nem kímélte az élet. Az évekkel ezelőtt Lourdes-ban tomboló kolera a sír szélére sodorta, s a vissza-visszatérő asztmarohamok megfulladással fenyegették. Nyomoránál csak a hite volt nagyobb, az Istenbe és a legszentebb Szűzbe vetett hite szilárd maradt. Tizennégy éves kora ellenére rendkívüli bátorsággal fogadta a megpróbáltatásokat.

– Sikertelenül megtanulnod írni? – kérdezte tőle váratlanul Bernarde nagynéni.

A lányka megrázta a fejét.

– Bárcsak sikerült volna! A francia túl nehéz nekem. Az Üdvözlégyet megtanultam. Igen, azt megtanultam, és a Miatyánkot is, de az olvasás, az egészen más. Marie-Thérèse Vauzou nővér nem szereti, ha tájszólásban beszélek, de én biztos vagyok benne, hogy a Szűzanya érti a szavaimat. Neked mi a véleményed erről, Bernarde nagynéni?

Váraozva nézett rá, de az asszony nem válaszolt. Felállt, gondosan összehajtogatta a szalvétát, amelyben az ajándékokat hozta, zsebébe tette, és elindult a dohszagú folyosó felé.

– Megértetted? Várlak! – szólt hátra keresztlányának, aki klumpáiban csoszogva követte. – Gondolj bele, ha itt maradsz, rossz vége lesz az egésznek.

Az angyali üdvözlés napja

1858. február 11-e csütörtökre esett, de a gyerekek nem mentek iskolába. Jeanne Abadie a szünnapot arra használta ki, hogy – szokásához híven – meglátogassa Soubirous-ékat. Ő is a nevers-i apácák Menedékotthonába járt, ám ő annak ellenére, hogy még nem töltötte be tizenharmadik életévét, válaszolni tudott Pomian abbé és Marie-Thérèse kérdéseire. Az osztály fekete báránya a Soubirous család elsőszülöttje volt. Még tizennégy évesen sem tudta a Hiszekegyet, és csökönyösen nyelvjárásban felelt, ha kérdezték. Hiába jelentette ki Pomian abbé, hogy hajlandó szemet hunyni e kemény fej felett, Marie-Thérèse nővér hajthatatlan maradt.

– Én meg tudnám tanítani Bernadettet a Hiszekegyre! – mondta Jeanne Louise néninek. – Én kiválóan imádkozom!

Szeretett volna tudásával eldicsekedni, de senki sem figyelt rá.

– Nincs több tűzifa – mutatott Louise bosszúsán az üres ládára. – Egy kis gallyat kell hoznod, Marie. Igyekezz, amíg enyhe az idő.

– Megyek én is fáért – fontoskodott Jeanne, hogy magára vonja a figyelmet. – Én magammal vihetném a kiskosaramat. Anyám örülne, ha összeszednék neki egy kicsontot, hogy eladhassa az ószeresnek. Fogd te is a kosaradat, Marie! Én tudom, hova kell mennünk.

– Velük mehetek én is, mama? – tette fel sóvárogva a kérdést Bernadett.

– Nem. Nyirkos a levegő, és kiújulhat az asztmád.

– És ha felhúrom a gyapjúharisnyámat!

Louise nem válaszolt. Ebben a pillanatban madame Croisine Bouhouhorts, a szomszédasszony rontott be hozzájuk halálra rémülten. Justint, alig két éves béna kisfiát görcs fogta el. Az utóbbi időben egyre gyakrabban történt ez meg vele, és Dozous doktor szerint előbb-utóbb végleg elragadja a roham.

– Maga tudja, hogyan kell felrázni, és magához téríteni! – kiabálta Louise-nak esdeklő hangon. – Azt hiszem, most vége!

Bernadett kihasználta a váratlan fordulatot, hogy megszerezze az engedélyt, és ő is a többivel tarthasson.

– Mehetek? – kérdezte könnyörögve.

– Vedd fel legalább a kapucnidat! – dühöngte az anyja, s elindult madame Croisine-nel. – Ha megbetegszel, vess magadra.

A kislány magára öltötte nyers gyapjúból készült, kirojtólódott szegélyű kopott csuklyáját, amely egész a derekáig leért.

– Így biztos nem fogok megfázni – mondta boldogan. Felhúzta a harisnyát, amelyet csak neki volt joga viselni, újra belebújt cipőjébe, és megindult hűgával meg barátnőjével az ősrégi híd felé, amely már Julius Caesar idején is átívelte a Gave folyót. A lourdes-i asszonyok emberemlékezet óta a folyó jéghideg vizében mosták a fehérneműt, ott voltak hát azon a reggelen is. Az idős Pigoune asszony felemelte fejét, és egy mozdulattal üdvözölte François Soubirous lányait, akik távoli rokonai voltak.

– Tűzifát akartok gyűjteni?! – kiabálta, de a Gave zuhogása miatt nehezen lehetett szavát érteni. Megtörölte kezét kötényében, és hozzájuk lépett. – Nem kell olyan messzire mennetek – mondta. – Tegnapelőtt Lafite úr jó sok platánfát kivágatott Chalet szigetén. Bőségesen találtak ott ágat. Igaz, hogy nyers, de jobb a semminél...

Fogatlan szája mosolyra húzódott. Visszatért a folyópartra, a kislányok meg Antoine Nicolau malma felé vettek irányt. Maguk mögött hagyva a Savy hidacsáját, elértek a szigetre. Ott azonban még egy szál gallyra sem leltek, mert monsieur Lafite kora reggel őrt állított a fái mellé, s az mindent összeszedett.

Marie és Jeanne csalódottan vágtak át az ismeretlen réten, melynek összes bokrát kiszárította a fagy. Bernadett vidáman követte őket. Senkitől sem akart fát lopni, még monsieur Lafite-től sem, aki egy jó forgalmú fűrésztelep tulajdonosa volt. Valamikor, akárcsak a gyerekek apja, molnárként kereste kenyerét.

A Gave és a malomárok torkolatához érve a lányoknak meg kellett állniuk, mert a víz elzárta előttük az utat. Balról a Spelonche-hegység magaslott, rajta a Massabielle nevű barlanggal. Bernadett kíváncsian szemlélődött. Egy vadrózsafa és kusza túskebokrok felett sötét mélyedésre lett figyelmes. A hegy lábánál juh- és tehéncsontok fehérlettek: a kiáradt Gave hordta ide őket. Igazi vagyton!

– Sekély a víz, mert a Savy-malom nem dolgozik! – kiáltotta Jeanne, miközben facipőit a folyó árterének túlsó felére dobta. Rálépett a síkos kövekre, de csakhamar lecsúszott róluk, s bele kellett gázolnia a vízbe, amelynek hidege szinte elállította a lélegzetét. Végül is szárazra evickélt. Lekuporodva a fagytól sötétkékké vált lábait dörzsölte, majd felhúzta klumpáit, és eltűnt a csenevész bokrok között. Röviddel később a reszkető Marie is átért a túlsó partra.

– Te maradj ott, ahol vagy. Érted? – kiáltotta nővérének. – Majd később segítesz nekünk a rőzsekötegeket cipelni!

Bernadett megalázónak tartotta, hogy ott várakozzon, harisnyájához nyúlt, le akarta vetni. De váratlanul erős szellőkést érzett, mintha vihar készülődne. Fölemelte fejét, és csodálkozva látta, hogy a nyárfák mozdulatlanok a sápadt téli ég alatt, míg a vadrózsafa meg a túskebokrok remegő táncba kezdtek.

A barlangnyílást kémlelte, amely megtelt fényvel. Egyszer csak egy fehérbe öltözött nőalak rajzolódott ki előtte. Hosszú fátylat, kék övet viselt, mezítelen lábfejen egy-egy aranyrózsa. Aznap volt az angyali üdvözlés ünnepe, de Bernadett ezt nem tudta. Abban a hiszemben, hogy álmodik, megdörzsölte a szemét, ám a hajnali idéző bíbor fényben még mindig ott állt a nőalak, és barátságos kezeletéssel üdvözölte.

Az elbűvölt kislány önkívületben hullott térdre: helyeslő mosolyt kapott jutalomképpen. Nem tudva, hogyan is fejezze ki örömét, zsebéből elővette rózsafüzérét. Meglepetten észlelte, mennyire elnehezedett keze, amikor keresztet akart vetni. Csak azután tudta megmozdítani, miután a ragyogással övezett nő a kezében lévő nagy rózsafüzért arcához, homlokához és melléhez értette.

– Üdvöz légy, Mária, kegyelemmel teljes...

Bernadett lassan ejtette ki az ima szavait, hogy ez a különös találkozás minél tovább tartson. Szeretett volna örökre így maradni: az elmélkedés bensőséges nyugalmában. Biztonságban érezte magát, és még sohasem volt ilyen boldog.

A fényben úszó teremtmény megzörgette a rózsabokor ágait, ajkai azonban nem mozogtak. Az ötvenedik Üdvözlés után szétfoszlott a látomás, és a barlangnyílás elsötétedett. Bernadett hűségesen várakozott, de nem történt semmi.

Időközben Marie és Jeanne egy nagy rakás fával és csonttal tértek vissza. Elámulva vették észre a térdelő Bernadettet, aki úgy magába szállt, ahogyan eddig még sohasem látták.

– Hát te mit művelsz? – kiáltott rá Jeanne. – Templomba sohasem jársz! Gyere, inkább segíts nekünk!

Bernadett megborzongott. Délutánra járt az idő, s a félénk nap erőtlenül hatolt át a ködön. Vajon miért érezte mégis úgy, hogy teljesen áttüzesedett? Itt valami megmagyarázhatatlanul különös dolognak kellett történnie.

De egy valamiben biztos volt: senkinek sem szabad elárulnia titkát, még az anyjának sem. Ugyanakkor gyötrő vágyat érzett, hogy beszéljen róla. Átvágott az árterén anélkül, hogy fázott vagy hideget érzett volna.

– A víz langyos – mondta meglepetten.

– Langyos? – nevetett Jeanne. – Te máma elvesztetted az eszed!

Bernadett szétosztotta a fát és a csontot, hátára vette a legnehezebb nyalábot, és megindult a régi híd felé. Az út meredek és néhány ponton veszélyes volt, de ő nem vett róla tudomást. Váratlanul hátrafordult.

– Semmit sem láttatok? – kérdezte az utána baktatóktól.

– Semmit – felelte Jeanne. – Megtudhatnánk, hogy min jár az eszed? Ma nagyon titokzatos vagy.

Bernadett hagyta beszélni. Egyre nyugtalanabbá vált: ellenállhatatlan vágy sarkallta, hogy visszatérjen. Nem tudta, hogyan küzdje le ezt a vágyat.

– Igazán nem láttatok semmit? – kérdezte újra.

– Hányszor bizonygassam még? – tört ki Jeanne bosszúsan. – Megyek haza. Elegendem van már a hülyeségeidből – mondta, és utat vágott a domb bokrai között.

Bernadett, miután egyedül maradt hűgával, nem tudta tovább türtőztetni magát.

– Meg tudsz őrizni egy titkot? – nézett merően a szemébe.

– Én? Hát persze! Hogy is ne tudnék?

Bernadettben fel sem merült a gyanú, vajon megbízhat-e egy kis fecsegőben. Mindent elmesélt neki, és megkönnyebbült. Marie azonban kételkedve fogadta őszinteségét.

– Csak rám akartál ijeszteni, ugye? – mondta gyanakvóan.

– Hidd el, szóról szóra igaz, amit mondtam. Miért nem akarsz hinni nekem?

Pörlekedtek még egy keveset az úton, majd mindketten elhallgattak. Nagyon kimerültek voltak.

„És ha Bernadett – töprengett magában Marie – a Massabielle-i-barlangban valóban látta a nőalakot, aki úgy volt öltözve, mint a Szent Szűz?”

Mint a szélzúgás

Louise is fáradtnak érezte magát, habár az ő vállát nem nyomta rőzsényaláb. Egy jó fél óráig maradt Bouhouhorts-éknál. Justin vézna testecskéjét simogatta, dörzsölgette, és csak akkor tért vissza a cachot-ba, amikor a béna kisfiú elaludt.

Otthon hiába kereste a gyerekeit. Mihelyt magukra maradtak, megpróbálták átmászni a szomszédos udvar falkerítésén, de az utca levegőjét mérgező szemetes gödörben kötöttek ki. Dühösen megmosdatta őket, majd körbejárta a munkaadókat abban a reményben, hogy megbízzák néhány tennivalóval. Azon a reggelen azonban nem járt szerencsével: vagy nem volt munka, vagy azt mondták neki, később adódik valami. Egy úriasszonynál kitakarította a konyhát, és csak ettől kapott fizetésként pár szem krumplit.

Bernadett és Marie későn ért vissza a rőzsényalábbal és némi pénzzel, amelyet a rongyszedő fizetett nekik a csontért. Louise azonban még ekkor sem tudott felvidulni. François, a férje, aki szintén munka után nézett, még rosszabbul járt. Elkeseredésében nem tudta, mitévő legyen, bebújt hát a takaró alá, és elszunnyadt abban a tudatban, hogy felesége egyedül is megbirkózik a házi teendővel.

A kislányok vizet hoztak a kútról, és meghámozták a krumplit. Bernadett ezután kiment az utcára, hogy előkerítse Jean-Marie-t és Justint, akik újból kiszöktek. Louise Marie-t fogta fölön, hogy megfésülje. Valahogy elejét kellett venni, hogy a gyerekei eltetvesedjenek.

Marie mindaddig küzdött a csábítással, hogy megszabaduljon titkától. Amikor úgy látta, hogy elérkezett a kedvező pillanat, ahelyett, hogy a szokásos módon bömbölt volna – mint máskor, ha az anyja meghúzta a haját –, titokzatosan megkérdezte tőle:

– Elmesélhetem neked, mama, mi történt ma a nővéremmel?

Louise megrémült.

– Rajta, beszélj!

– Egy csodálatos, fehérbe öltözött asszonyt látott a Massabielle-i-barlangban. Kék övet viselt, és lábain két aranyrózsa fénylett.

– Ne beszélj ostobaságokat!

Bernadett abban a pillanatban nyitott be az ajtón, szorosan fogva kapálódzó testvérkéit, nehogy elszaladjanak. Mindjárt tudta, hogy Marie elárulta, de most már semmit sem tehetett.

– Mit láttál te a barlangban? – förmedt rá az anyja.

– Egy csodálatos asszonyt. Nem úgy találtam ki, tényleg láttam! Hidd el!

– Te buta! Biztos csak egy fehér szikla volt.

Romaine Sajon, a házigazda felesége éppen akkor lépett be a cachot-ba. Miután meghallgatta a jelenésről szóló beszámolót, ő is úgy vélekedett, hogy Bernadett ábrándozik.

– Ne gondold rá többet! – mondta a lánykának. – Nem éri meg a fáradságot.

Marie ezalatt az utcán beszélgetett Jeanne-nal.

– A nővérem még mindig azt hajtogatja, hogy egy gyönyörű, fiatal asszonyt látott, aki olyan magas volt, mint ő – magyarázta neki. – Ezért térdelt le a barlang előtt, és ezért imádkozta a rózsafüzért.

– Én ezt nem hiszem – jelentette ki a tudálékos kislány. – Csak azért találta ki az egészet, hogy foglalkozzanak vele.

– Hazug vagy! Bernadett sohasem kereste a feltűnést. Nem úgy, mint te!

– Ostoba liba!

Még aznap jobbra fordult a Soubirous család sorsa. Estefelé a postamester Louis Bouriette révén értesítette François-t, hogy megüresedett egy lovászi állás, igaz, csak ideiglenesen. A gondviselés nem hagyta cserben a családot! Bouriette kőfaragóként dolgozott, egészen addig, amíg egy napon egy szilánk a jobb szemébe nem pattant. Jelenleg néhány kisebb üzlet

lebonyolításával kereste meg a mindennapra valót. Munkája nem volt nehéz, de alig tudott zöld ágra vergődni.

Másnap Bernadett hiába kérlelte anyját, hogy engedje visszatérni a Massabielle-hez, Louise ellenkezést nem tűrő hangon megtiltotta.

– Szombaton a gyónásban mindent el fogsz mesélni Pomian abbénak.

Reggel az iskolában Jeanne Abadie csak azért is elterjesztette a jelenés hírét a barátnők kis csoportjában. Jó alkalom volt ez a kíváncsiság felcsigázására, és arra, hogy a figyelem középpontjába kerüljön.

– Holnap vasárnap. Együtt mehetnénk Bernadettel a barlanghoz – vetette fel egyikük. – Fogadom, hogy ti is szeretnétek látni azt az asszonyt, feltéve, ha visszatér.

– És ha egy gonosz teremtményről van szó? Ha valaki szép, az még nem biztos, hogy jó is.

– Viszünk magunkkal egy üveg szenteltvizet, és majd jól meghintjük vele – tudálékoskodott Jeanne.

Bernadett, aki egy kis késéssel érkezett az iskolába, meghallotta, hogy néhány társa róla beszélget, de nem szólt semmit. A tanterembe lépő Marie-Thérèse nővért meglepte, hogy tilalma ellenére milyen élénk az osztálya. Miután lassan végighordozta növendékein a tekintetét, amelytől rettegtek a lányok, szinte mindenkinek elállt a lélegzete.

Bernadett estefelé ment gyónni. Pomian abbé szó nélkül hallgatta. Valószínűleg a fény játéka bővölte el a lánykát, gondolta. Csak a jelenést megelőző szélzúgás hozta zavarba. Tudta, hogy Isten többször is szélzúgásban nyilatkozott meg az embereknek.

– Elmondhatom a plébánosnak, amit nekem elmeséltél? – kérdezte a föloldozás után a kislányt.

– Igen, hát persze!

Peyramale abbé azonban nem hagyta magát egykönnyen befolyásolni. Más járt a fejében: egy olyan közepes értelmű tanuló fantáziája, aki tizennégy éves kora ellenére még nem volt elsődöző, nem gátolhatja fontos kötelezettségeinek végzésében, annál kevésbé, mert IX. Pius 1858-at jubileumi évvé nyilvánította, s ez sok teendőt rótt rá.

– Monsieur abbé – próbálkozott a káplán –, az Apostolok cselekedeteiben írva vagyon: „Váratlanul szélzúgás keletkezett”. Ön tudja, mit akarok mondani.

– Hogyne érteném! Nem szabad azonban egy olyan gyermek ábrándozására fecsérelni az időt, mint amilyen a kis Soubirous lány. Inkább szilárdan kell állni a földön.

A család szégyene

Február 15-én a nagymise befejeztével a hittanos kislányok búcsúzóul térdhajtással köszöntek el az Oltáriszentségtől, és Marie-Thérèse nővér szigorú tekintetétől kísérvé kivonultak a templomból. Bernadetthez és Marie-hoz ezúttal is, mint máskor, mintegy tíz társuk csatlakozott a templom előtti lépcsőkön, amelyeket minden vasárnap előzőltek Lourdes tekintélyes személyiségei.

- Menjünk a Massabielle-hez – javasolta mindannyiuk nevében Jeanne Abadie.
- Édesanyám nem fog elengedni – szomorkodott Bernadett.
- Hát akkor engedélyt kérünk tőle. Majd én tudom, mit kell neki mondani.

Nem sokkal később a Kisgödrök utcácskája csak úgy visszhangzott a klumpák zajától. Louise, aki a kismisén járt, az ajtóban várakozott abban a reményben, hogy megjön Jean-Marie és Justin. Egyszer csak kislányok gyűrűjében találta magát, akik éppoly szegények voltak, mint az ő gyermekei. Jeanne Abadie vezette őket.

– Louise néni, megengedné-e nekünk, hogy Bernadettel és Marie-val elmenjünk a barlanghoz? – kérte egy kis csitri.

Louise összeráncolta homlokát.

– Sajnálom, de ma itthon maradnak velem. Nem akarom, hogy badarságokon törjék a fejüket.

– De asszonyom – szakította félbe Jeanne, aki nem hagyta magát –, ha nem látunk senkit a barlangban, akkor majd a maga lánya is rájön arra, hogy ez az egész merő képzelgés. Majd kinevetjük, és elmegy a kedve az effajta meséktől.

Louise-t szíven találták ezek a szavak.

– Azt hiszem, igazad van – engedett –, de az apjának is beleegyezését kell adnia. Én nem vállalok semmilyen felelősséget.

A kislányok elillantak, mint egy madársereg. Kisvártatva találkoztak François-val, aki a postamesterrel társalgott. Jeanne megpróbált a közelébe férközni, hogy bosszantsa egy kicsit, de le kellett mondania szándékáról.

– Ne beszéljetez nekem a Massabielle-ről! – kiáltotta a felbőszült ember. – Hagyjatok békén, dolgozni akarok.

A postamester azonban kíváncsi lett. Miután elmesélték neki az esetet, elmosolyodott. Bernadett nem tett semmi rosszat, magyarázta, azonkívül a jelenés nem a sátán mesterkedése, hiszen az alaknak rózsafüzér volt a kezében. François is elfogadta az érvelést, különben sem mondhatott ellent a postamesternek, mert ő juttatta álláshoz.

– Gyertek vissza minél előbb! – vetette oda nekik.

A kislányok fecsegve távoztak. Amikor odaértek a régi hídhöz, Bernadett elkezdett futni a hepehupás úton. Marie tartott tőle, hogy asztmarohamot kap. Testvére azonban olyan könnyedén futott, mintha repülne. A barlanghoz érve térdre hullott, és elragadtatásba esett.

– Ott van! – kiáltott fel. – Üdvözlök bennünket.

– Én nem látok semmit – mondta Jeanne. – A barlang bejárata üres.

Bernadett újra együtt volt Úrnőjével. Lehet, hogy lábujjhegyre emelkedve meg is érinthette volna, de ő ezt nem kívánta. Beérte azzal, hogy látja.

– Hintsd meg – nyújtotta neki Jeanne az üveget, amelyet a templomban töltött meg szenteltvízzel.

Bernadett ösztönösen fogta az üveget, és vizet hintett a barlang bejárata felé.

– Ha Istentől jön, Úrnőm – dadogta –, akkor maradjon, különben...

Többet nem tudott mondani, mert látta, hogy a jelenés rámosolygott, s közben a bejárat fölé emelkedett. Bernadettnek elállt a lélegzete: mi lesz, ha leesik?

Jeanne, aki fölmérgesedett, mert nem látott semmit, megragadott egy nagy követ, és célba vette társát. Bernadett azonban semmit sem észlelt, mert az elragadtatás állapotában volt. A többiek, mivel nem mozdult, elkezdtek kiabálni:

– Eltalált?

A kislány azonban képtelen volt válaszolni. Sápadt volt, mint a viasz, és mozdulatlan. Különösen tágra nyílt szemei döbrentették meg társait. Mi lesz, ha meghal? Marie kiáltozva rohant haza, hogy értesítse anyját, Jeanne pedig büntudatban szaladt a Savy-malomhoz segítségért. Antoine Nicolau, a molnár meg se kísérelte, hogy magához térítse Bernadettet, karjaiba vette, és elvitte a malomba.

A meghökkent kislányok csoportjához, akiket egy fiú vezetett, hamarosan néhány pimasz alak is csatlakozott, és kíváncsian nézte, mi történt a kis Soubirous lánnyal. Rosszul lett-e, vagy megbolondult? Mindenki mondta a magáét.

A jó madame Nicolau gondjába vette Bernadettet.

– Fáradt, hagyjátok békén – ismételte.

Amikor Louise és Marie lélekvesztve megérkeztek a malomhoz, a kislány már magához tért.

– Te buta! – dorgálta mérgesen az anyja. – Mindenkit arra kényszerítesz, hogy utánad szaladgáljon.

– Hiszen én nem mondtam senkinek, hogy kövessen – mentegetőzött Bernadett.

– Most pedig gyorsan szedd össze magad, és irány a vecsernye! Mi jót tanulhatsz a Massabielle-ben? A többit pedig majd estére elintézed apáddal.

François kijelentette, hogy az ő elsőszülöttje a család szégyene. Ezen a véleményen volt Bernarde és Basile nagynéni is.

Lourdes-ban már sokan beszéltek a jelenésről. A legtöbbször nevetett az egészen, mások azt találgatták, mi történhetett Soubirous lányával.

Louise a malombeli események után arra törekedett, hogy megértő legyen a lányával szemben. Szerencsére Bernadettnek most nem voltak asztmás rohamai, de bármely pillanatban elfoghatják. Megértette, hogy csak akkor tudja elfeledtetni vele a Massabielle-t, ha gyöngéden viszonyul hozzá. Az a félelmetes révület majdnem végzett vele.

Bernadett már az iskolát is kerülte, csak hogy ne kelljen szembesülnie társai, de mindenekelőtt Marie-Thérèse nővér nem mindig jóindulatú megjegyzéseivel. Otthon dolgozatott, de mintha álomvilágba merült volna. Az Úrnőre való gondolat nyugalmat adott lelkének.

„Lehet, hogy visszajön a barlanghoz, hogy újra lásson”, gondolta egyre gyakrabban. „Mit mond, ha észreveszi, hogy elhagytam? Ebben a hidegben és mezítláb bizonyára sokat szenved. Még egy pamutcsuklyája sincs, hogy betakarja a fejét.”

Magázott engem

A jelenések híre mély benyomást keltett madame Milhet-ben is, a parasztszármazású gazdag özvegyben, aki gyakran hozta mosásra Louise-hoz a szennyesét. Ki lehet az a barlangi lány? Valamelyik fiatalasszony visszatérő lelke? Madame Milhet-ét gyötörte a kíváncsiság.

Egy napon ellátogatott Peyret kisasszonnyal, a varrónőjével a Soubirous család hajlékába, hogy megkérje Louise-át, engedje el néhány órára Bernadettet. Mindenáron szeretett volna a dolgok mélyére látni. Lehet, hogy a jelenés az ő unokahúga, Elise, aki imát kér. A Peyret kisasszony varrta fehér ruhában és kék sállal a nyakában temették el, mert Elise Mária-lány volt. Nem lehetett más, csak ő.

Louise és François pillantást váltva mindjárt beleegyeztek. Szükségük volt ugyanis erre a bevőre, aki szó nélkül fizetett. Kedvébe kellett járni.

Milhet nagysága, Peyret kisasszony és a kis látnok tehát február 18-án még pirkadatkor elhagyta Lourdes-ot, nehogy meglássák őket, s újabb mendemondákra adjanak okot. Alig jártak félúton a barlanghoz, amikor Bernadett, nem törődve a sötétet, kitárt kezekkel futni kezdett, mint amikor a madár rátalál fészkére. Térdre esett, közben a szíve majd kiugrott helyéből. A rózsafüzért imádkozva várta a csodát.

Amikor kísérői utolérték, melléje álltak. Milhet asszony abban a meggyőződésben, hogy a barlangbejárat nem más, mint a tisztítóvíz ajtaja, türelmetlenül várta, hogy megjelenjen elhunyt unokahúga.

Helyette az Úrnő lépett elő a barlang üregéből, őt azonban csak a kislány láthatta.

– Itt van? Tényleg itt van? – ismételte Milhet asszony könnyes szemmel. – Elise, Elise... hallasz?

Arra kényszerítette Bernadettet, hogy megszakítsa imáját, és egy tintatartót, tollat és papírt nyújtson a jelenésnek.

– Mondd meg neki, hogy írja fel a nevét – kérte remegő hangon. Miután a kis Soubirous lány intett, hogy közvetíteni fogja kérését, az asszony meggyújtotta az otthonról magával hozott gyertyát. Akkor még nem sejtette, hogy ezen a helyen számtalan gyertya fog égni: tengernyi tűz lobog, melyet a szeretet táplál.

Bernadett újból megmozdította ajkait, és olvasóval a kezében hangtalanul imádkozott.

– Megmondtad neki, hogy írja fel a nevét? Mit válaszolt? – zaklatta megint Milhet asszony.

Az Úrnő mosolyogva bólintott Bernadett felé, és kedvesen így szólt hozzá:

– Megtenné-e nekem azt a szívességet, hogy tizenöt egymást követő napon eljön ide?

A látnok nem hökkent meg, hiszen most már egy egészen más világban élt, ahol minden öröm volt számára.

– Ó, igen!

A jelenés hozzáfűzte:

– Megígérem magának, hogy boldoggá teszem, de nem ezen a világon, hanem a másikon.

A kis Soubirous lány ilyesmit el sem tudott volna képzelni. Szemét a barlang bejáratára szegezte, és lassú mozdulattal keresztet vetett. Milhet asszony hiába ostromolta kérdéseivel.

– Bernadett, megismerted? Elment? Beszélt neked rólam?

A látnok végül megrázta magát, és fölállt.

– Igen, beszélt hozzám – mondta, miközben szemei csak úgy sugároztak a boldogságtól.

– Franciául beszél? – faggatta tovább az asszony.

– Nem, hanem tájszólásban. Magázott engem. Azt akarja, hogy tizenöt napon át eljöjjen ide a Massabielle-be. Vár rám, madame Milhet, vár rám!

Ujjongásban tört ki a kislány, akinek eddig semmije sem volt az életben, s most egyszerre megízlelhette a kiválasztottság magasztosságát. A kis Soubirous nem tudta, hogy sírjon-e vagy nevéssen.

Milhet asszony döbbenten nézte.

– Majd az én otthonomban töltöd ezt a két hetet. Eljövünk ide mindennap. Légy nyugodt, apádnak és anyádnak nem lesz kifogása ellene. Nálam semmiben sem fogsz hiányt szenvedni.

Louise nem mert ellenszegülni az elképzelésnek, csak annyit kért, hogy elkísérhesse a lányát. Ugyanígy tettek a nagynénik is, Bernarde és Basile.

A kislány életében először töltött egy egész délutánt és éjszakát egy gazdag házban, amelyben se szeri, se száma a játékoknak és selyemfüggönyöknek. Szobája sokkal tágasabb volt az otthoninál, ráadásul nem kellett megosztania szüleivel és testvéreivel. Bernadette azonban a pompa és a kényelem nem volt különösebb hatással. Amikor kinyújtózott a levendulaillatú ágyban, a másnapra, február 19-ére gondolt, amikor újra találkozhat az Úrnővel. Más nem érdekelt.

Hajnalhasadáskor Bernadett édesanyja és nagynénjei elindultak Milhet asszony házába. A bejárati kapu előtt már ott ácsorgott egy kis ájtatos és kíváncsi tömeg. Sokuknak égő gyertya volt a kezében.

Amikor a kislány megiramodott a barlang felé, és imába kezdett, mindenki csatlakozott hozzá. Jeanne Abadie a vállára tette a kezét, hogy szólásra bírja, de ő meg se rezzent. Bernarde nagynéni oldalba bökte Jeanne-t, és elhallgattatta.

A barlang közelébe érve, Bernadett égő gyertyával a kezében elkezdett futni, majd a bejárat előtt térdre esett, és elragadtatva gyönyörködött az Úrnő mosolyában.

– Bernadett gyertyája nem aludt el – rebegte meghatódva Jeanne.

Louise reszketett. Sohasem látta még ilyen állapotban a lányát. Egészen más volt, mint amilyennek ismerte. Lehajtotta a fejét, és mozgatta az ajkát a tátongó barlangnyílás előtt, ám mások számára néma maradt. A tömeg nem látott és nem hallott semmit, de folytatta imáját. Még azokat is, akik a legkevésbé hittek a jelenések valódiságában, meghatotta a kislány átszellemült arca.

– Üdvöz légy, Mária, kegyelemmel teljes...

Bernarde nagynéni alig tudta tartani az égő gyertyát, amelynek olvadt viasza a kezére dermedt. Olyan zaklatott állapotba került, hogy csak Basile figyelmeztető csípése térítette magához.

Bernadett fülét pokoli zaj és szörnyű kiabálás ütötte meg, mintha a Gave összes vize beömlött volna a barlangba, de aztán rádöbbsent, hogy a folyó nem ad ilyen hangot.

Az Úrnő összevonta szemöldökét, újra komoly lett, és szigorával hátratántorította a gonosz erőket, amelyek magukkal akarták ragadni a kis Soubirous-t.

– Mit láttál? – kérdezte suttogva Jeanne a révületéből lassan magához térő Bernadettet. – Mit mondott az Úrnő?

A gyerekek mindjárt megtörnek

Most már nemcsak azok a hívők és kíváncsiskodók beszéltek a jelenésről, akik követték Bernadettet a Massabielle-hez. Jacomet rendőrkapitánynak sok fejfájást okoztak a szemtelenkedők, a vihogó kamaszok, akik minduntalan próbára tették idegeit. Nyitott szemmel kellett járnia, hiszen az államcsínnnyel trónra került III. Napóleon császár nem ismert el semmilyen látomást.

– De hiszen a massabielle-i események nem politikai jellegűek – hívta fel figyelmét egy napon Lacadé úr, Lourdes polgármestere. – Azt mondják, hogy a kis Soubirous-nak látomása van abban a piszkos barlangban, amelyet csak a megáradt Gave tud lemosni. Mindez nem veszélyeztetheti a császárt.

– Ezzel egyetérték – bólintott a rendőrkapitány –, de azért nem szabad könnyelműen felfogni a dolgokat. Függetlenül a politikától, a mi fölvilágosult századunkban szégyenletes dolog jelenésekről beszélni. Tudja-e, hogy tegnap is, annak ellenére, hogy szombat volt, a kíváncsiskodók és az együgyűek ott nyüzsögtek a barlang körül?

– Mivel ma vasárnap van, bizonyára százával gyűlnek ide. Bosszantó dolog. Ja, és most jut eszembe: Peyramale atya és káplánjai voltak-e valaha is a Massabielle-nél?

– Sohasem. Nem olyan hiszékeny természetűek. Csak a szegény nép dől be. Hát, polgármester uram, ilyen ma a világ.

Másnap reggel a barlangnál Dozous doktor is megjelent. Nem kíváncsiságból ment oda, hanem hivatásbeli kötelességből. Meg kellett vizsgálnia Bernadettet a látomás folyamán, hogy megállapítást nyerjen: bolond-e, vagy pedig valakinek a hatására játszik megadott szerepet.

Dozous doktor lelkiismeretes és emberséges orvos volt. Néha, amikor Bernadetten erőt vettek az asztmás rohamok, Louise megállította az utcán, hogy tanácsot kérjen tőle, habár nagyon jól tudta, hogy e betegség ellen nincs hathatós orvosság. Az izsópból készült szirup csak ritkán javított a kislány egészségi állapotán.

A lourdes-i orvos azonban mindenekelőtt Justin Bouhouhorts sorsa miatt aggódott. Amikor az édesanyja sürgősen hívatta, és kérte, hogy mentse meg béna gyermekét, aki görcsökben szenved, nem merte megmondani annak a szegény asszonynak, hogy a kisfiú sorsa meg van pecsételve.

Azon a vasárnapon a tömegben ott volt három csendőr is, akiket Jacomet rendőrkapitány küldött. Üdvözölték Dozous doktort, de az rájuk sem hederített, annyira belemerült munkájába. Nem talált semmi rendkívülit a kislánynál. Szívverése normális volt, pupillái pedig, amelyek a barlangnyílásra szegeződtek, kissé kitágultak – látomása elbűvölte. Bernadett lehajtotta a fejét, hajlongott, és olyan természetesen mozgatta az ajkát, hogy semmi kétely sem merült fel. Még a legnagyobb színész is nem tudta volna ezt megjátszani. Egy bizonyos pillanatban könnyek szöktek a szemébe.

– Miért sírtál? – kérdezte később a kislánytól Dozous doktor.

– Azért, mert az Úrnő azt kérte, hogy imádkozzak a bűnösökért. Ő még nálam is szomorúbb volt.

Az orvos gondterhelten tért vissza Lourdes-ba.

– A kis Soubirous nem bolond, és nem akar senkit sem félrevezetni – magyarázta a rendőrkapitánynak.

– Hát ez meg mit jelentsen? Az a kis ravasz még önt is félrevezette? – ellenkezett a magabiztos Jacomet. – Senki sem veri ki a fejemből azt a gondolatot, hogy örökbe akarja fogadtatni magát Milhet asszonnyal. Nagy szerencse lenne ez számára.

– Nem mondom, hogy nem így van, de hazudni sem tudok. Ön lenne az első, aki az igazmondásban megakadályozna.

– Jó, hát rendben van, de minek tartsuk, ha se nem hülye, se nem szélhámos. Nézze, doktor úr, engem legjobban az zavar, hogy még lecsukadni sem tudom. Eljár egy piszkos barlangba, és ott imádkozik. Ennyi az egész. És ezt még bűncselekménynek sem lehet mondani.

A rendőrkapitány még aznap kiöntötte lelkét az államügyész, Vital Dutour előtt is.

– Mit csináljak? – tette fel neki a kérdést. – Én itt teljesen tehetetlen vagyok.

– Ne aggódjon ilyen kicsinységek miatt, kedves Jacomet – nyugtatta közvetlen fölöttese. – A világ legkönnyebb dolga rábírn egy kislányt, hogy megváltoztassa a véleményét. Állítsa falhoz, ígérjen neki valamit. Ebben a korban a gyerekek könnyen megtörnek.

– Igaza van.

Aznap reggel a szentmise után Pène atya magához hívatta Bernadettet. Próbára akarta tenni.

– Most már azt tehetsz, amit akarsz – mondta neki. – Van pártfogód. Az örök üdvösséged már biztos.

A kislány azonban nem esett hálójába.

– Az Úrnő azt mondta, hogy csak akkor leszek boldog a másik életben, ha most jól viselkedem – magyarázta neki, majd még hozzáfűzte: – Amikor látom, olyan érzésem támad, hogy nem ebben a világban vagyok, de amikor eltűnik, rádöbbenek, hogy még mindig itt élek.

A káplán elnémult. Hogyan mondhatta Marie-Thérèse nővér, hogy a kis Soubirous semmit sem ér?

A vecsernye után a mezőőr csapdát állított a kislánynak.

– A rendőrkapitány látni akar. Gyere velem! – parancsolta neki.

Marie hiába próbálta kiszabadítani kezeiből nővérkéjét.

– Nem akarom, hogy bebörtönözzék! – kiabálta haragosan.

– Miért aggódsz? Majd szabadon is engednek – mondta neki Bernadett, és nyugodtan követte elrablóját.

– Gyerünk, megmondjuk apádnak! – kiáltotta Jeanne Abadie, és futásnak eredt a Kisgödrök utcája felé. Jajveszékeli csoport követte.

Röviddel később a rendőrkapitány szembe találta magát a kis Soubirous lánnyal. Kezét dörzsölve leültette. Hetykén állt meg előtte, és elárasztotta kérdéseivel, amelyekre a kislány megfontoltan válaszolt. Egyszerre csak odavetette neki:

– Igaz, hogy a Szűzanya megjelenik neked a Massabielle-nél?

Bernadett megrázta a fejét.

– Nem tudom, ki az az Úrnő. Nem mondta meg a nevét.

Ezután töviről hegyire elmesélt mindent, amit tudott. Jacomet egy nagy papírdarabra följegyzett valamit. Időről időre szándékosan ugyanazt a kérdést tette föl, de a vádlott nem jött zavarba.

– Tehát tudod-e, vagy sem, ki az az Úrnő? – erősködött a rendőrkapitány.

– Nem tudom, de kétségtelen, hogy él. Ebben biztos vagyok.

– És a többiek mit mondanak?

– Hogy képzeli.

– Igazuk is van. A barlangmélyedésben nincs senki.

– De hiszen én már hatszor láttam az Úrnőt!

– Mások viszont nem látnak semmit.

– Ez igaz – ismerte el Bernadett. – Ezt én magam sem értem.

A rendőrkapitány kezdte türelmét veszíteni.

– Az emberek kinevetnek – próbálta megijeszteni. – Fel kell hagynod már ezzel a hülyéskedéssel. Nem szabad visszamened a Massabielle-hez.

– Ez lehetetlen! – ellenkezett a magabiztos kislány. – Az Úrnő vár rám. Én megígértem neki, hogy tizenöt napon át mindig ott leszek, és eddig csak három nap múlt el.

Jacomet megfélemlített önmagáról.

– Ezt biztos Milhet asszony beszélte be neked! – kezdett el kiabálni. – Tudom, hogy magához vett otthonába, és hogy elhalmozott ajándékokkal. Ugye, így van? Az egy gazdag ház, ahol jól érzed magad.

– De hiszen én csak két napot töltöttem Milhet asszonynál – igazította ki Bernadett. – Utána hazamentem. Abban a fényűzésben egyáltalán nem éreztem jól magam.

A rendőrkapitánynak elállt a lélegzete, de nem tágitott. Egyre idegesebben mártogatta tollát a tintatartóba, és ott itatta a tintát, ahol már megszáradt.

– Tehát valld be, hogy senkit sem látsz a Massabielle-nél.

– Senkit, az Úrnőn kívül.

– Akkor legalább fogadd meg, hogy nem mész többet a barlanghoz.

A kis Soubirous bólintott ugyan, de néma maradt, hiszen egy egészen másfajta ígéretet tett, amely határtalan örömmel töltötte el.

– Majd én engedelmességre kényszerítelek! – dühöngött a rendőrkapitány. – Mindennap iskolába kell menned: Marie-Thérèse nővér vár rád. Nem lesz időd a Massabielle-re. Most pedig figyelj ide: felolvasom, mit írtam, amíg te beszéltél. Kijelentetted, hogy neked megjelent a Szűzanya.

– Nem igaz. Ezt sohasem mondtam.

– Kijelentetted, hogy szüleid beszéltek tele a fejedet az Úrnőről szóló mesékkel!

– Ez is hazugság!

– És most mindenáron azt akarod, hogy az emberek menjenek utánad.

– De hiszen mindent megváltoztatott! Ez is hazugság. Sohasem mondtam senkinek, hogy kövessen.

Jacomet mérgesen felállt. Úgy érezte, hogy ez a kis taknyos kisiklott előle, és nem sikerült ráijesztenie.

– Bebörtönöztetek, te csökönyös szamar! – kiabálta.

Kint egy kis tömeg verődött össze.

– Bernadettet szabadon kell engedni! – kiabálta valaki.

Az ajtóhoz vert kopogtató hangja visszhangzott. Végül Soubirous François-nak sikerült bejutnia. Égett a vágtyól, hogy lássa lányát, de ugyanakkor félt is. Tudta, hogy a rendőrkapitány igazságtalanul börtönözte be. Ez a gondolat csak növelte fájdalmát.

Jacomet ráförmedt:

– Elég volt már ebből a nevetséges meséből! Ha a kislány még egyszer elmerészel menni a barlanghoz, mindketten börtönbe kerültek. Világos?

– Nem fog elmenni – ígérte a férfi, miközben idegesen forgatta kezében sapkáját.

– Ha így van, akkor távozhattok.

Bernadett és apja hazaindultak. Volt, aki melléjük szegődött, hogy megtudja, mi történt a rendőrségen, de François annyira lehangolódott, hogy meg sem tudott szólalni, a kislány pedig egy kézlegyintéssel elintézte az ügyet.

Iszapos víz és keserű fű

Marie-Thérèse nővér február 22-én kigúnyolta Bernadettet társai előtt, akik a háta mögött jót nevettek rajta. Senki sem vette védelmébe, még a testvére sem, pedig őt lesújtotta az eset.

– Te méltónak tartod magad arra, hogy isteni jelenésed legyen, mint a nagy szenteknek, te szerencsétlen nagyravágyó! – intette a nővér, rámeresztve vérfagyasztó tekintetét. – Azt hiszed, hogy te kiváltságos teremtmény vagy?

Bernadett azonban nem is hallotta. Kétségbeesetten töprengett, hogy juthatna el Úrnőjéhez. Lehet, hogy visszatért és vár rá. Mit gondol, ha nem látja ott?

– Végül is mit akarsz, Soubirous, a legrosszabb vagy az osztályban. Nem számíthatsz nagy dolgokra. Aha, még nem is figyelsz rám! Hol jár az eszed?

Társai jót szórakoztak az egészen. A kislány csak nehezen eszmélt föl.

– Bocsásson meg nővér. Hozzám beszélt?

Délután Bernadett újra útnak indult a Menedéköthön felé. De hirtelen irányt változtatott. Nem, semmi esetre sem engedheti meg, hogy az Úrnő hiába várja a barlangban. Anélkül, hogy megfontolta volna, milyen következményekkel járhat az engedetlensége, visszatért a Massabielle-hez. Ez alkalommal három csendőr követte, akik parancsba kapták, hogy ügyeljenek fel rá.

A barlangi homályban azonban nem volt senki. Bernadett térden állva, könnyek között nézte a sötéten ásító üreget.

Este a csalódástól sajtó szívvel gyónáshoz járult.

– Senkinek sem áll jogában megtiltani, hogy a Massabielle-be menj – mondta neki Abbé Pomian, miután feloldozta.

Bernadett felbátorodott. Még könnyebb lett volna a szíve, ha tudja, hogy a lourdes-i előljáróság nem tehet ellene semmit. A rózsafüzért bárki imádkozhatja bárhol, ez nem számít bünténynek. Ezt még a császári ügyész is megengedte.

Február 23-a szerdára esett, és senki sem akadályozta a kislányt, hogy elmenjen a Massabielle-hez. A tömegben Dozous doktossal együtt más tekintélyes lourdes-i személyek is ott voltak. A postafőnök, Jean-Baptiste Estrade azzal a szándékkal csatlakozott a többiekhez, hogy jót szórakozzon, de meglepte a kis Soubirous, aki olyan rendkívüli jelenés előtt térdelt, melyet csak ő maga láthatott. Nem volt ravaszság az elragadtatásba esett kislány viselkedésében. Egy égő gyertya lángja nyaldosta ujjait, de ő észre sem vette.

Dominiquette Cazenave, a postamester testvére könyörögve kérte François-t, hogy aznap este a lányával tarthasson, de a találkozás kiábrándította. Bernadett fáradt volt, és csak foghegyről válaszolt.

– Ki tudja, miért hallgat a nép erre az idétlenre? – vetette fel magának a kérdést az asszony. – Én bizony nem mennék utána.

Másnap, február 24-én meggondolta magát, és ő is ott tipródott a barlangnál.

Bernadett mély hódolattal, térden csúszva közeledett a barlanghoz. Váratlanul arca esett a földre. Lucille nagynéni, aki oldalról figyelte az eseményt, a túlradó érzelmektől szinte önkívületbe esett.

– Ne félj! – bátorította unokahúgát. Amikor a kislány egy pillanat múlva fölemelte a tekintetét, az Úrnő már nem volt ott. Az üregeken újra sötétség lett úrrá.

Jacquette Pène, a káplán testvére később szólásra akarta bírni a látnokot.

– Azt mondta, hogy imádkozni kell a bűnösök megtéréséért – magyarázta a kis Soubirous. – Azt is megparancsolta, hogy csókoljam meg a földet a bűnbánat jeléül.

Időközben csak úgy özönlött a kíváncsiak áradata a cachot felé. Bernadett, hogy kitérjen a kérdezősködés elől, egyre gyakrabban egy külső rozoga lépcsőn át igyekezett Romaine és

André Sajon házához. Persze, így is sokan utolérték, s bármennyire fáradt volt, és vágyott az egyedüllétre, zaklatták. A tömeg kérdéseinek áradatában sehogyan sem tudta újra átélni azokat a pillanatokot, amelyeket a barlangban Úrnője lábánál töltött. Azonkívül szeretett volna több mindent megtudni a bűnbánatról. Igaz, hogy beszélt róla Marie-Thérèse nővér is az osztályban, de ő szép keveset értett meg belőle. Talán a bűnbánat azt jelenti, hogy panasz nélkül elviseljük az élet csapásait, hogy ezáltal megtérjenek a bűnösök.

Február 25-e csütörtökre esett. Ezen a napon legalább háromszáz ember gyűlt össze a barlang előtt, de Bernadett nem látta őket. Térden állva ringott jobbra-balra, s közben ismételte:

– Bűnbánat... Bűnbánat...

Váratlanul a Gave irányába indult, de látszott rajta, hogy bizonytalan. Azonnal világossá vált előtte, hogy rosszul értette az utasítást, és pár lépés után visszafordult a barlangüreg felé, mintha tanácsot kérne. A barlangban egy kis sarat talált. Még egyszer fölemelte tekintetét a jelenés felé, és végül, miután megbizonyosodott róla, hogy helyesen értelmezte a parancsot, a földbe egy kis gödröt vajt, amely azonnal megtelt iszapos vízzel. Kissé tétován újra az Úrnőre szegezte kérdő tekintetét, majd pedig tenyerébe vette az iszapos vizet, és megpróbált inni belőle, de minden kísérlete kudarcba fulladt, annyira zavaros volt a víz. Végül negyedszerre mégis lenyelt egy kortyot, mert időközben az iszap leülepedett. Nedves kezével megsimította arcát, és nagy erőfeszítések árán sikerült lenyelnie egy marék keserű fűvet is.

A kilencedik jelenés mindenkit megrendített. Bernarde nagynéni azonnal hozzáfutott, hogy zsebkendőjével letörölje az arcát, és magával vigye unokahúgát. Ám a kíváncsi sokaság nem hagyta őket békén.

– Az Úrnő azt követelte, hogy igyak és mosakodjak meg a forrásnál – ismételte Bernadett. – Én sehol sem láttam vizet, ezért indultam el a Gave felé. Ekkor ő a barlang egyik sarkára mutatott. Az első három alkalommal nem tudtam inni a vízből, mert annyira piszkos volt. Azt is mondta, hogy egyek egy kis fűvet. Most, amikor egy kicsit nyugodtabban átgondolom a dolgokat, nem megy a fejembe, Bernarde néni, hogy honnan a fű télvíz idején.

Az asszony nem válaszolt. Őt más foglalkoztatta.

– Ha így folytatod tovább, mindenki az gondolja, hogy agyalágyult vagy – mondta neki dühösen.

– De én ezt a bűnösök miatt teszem, nénikém – mondta mély meggyőződéssel a kislány. – Szót kell fogadnom az Úrnőnek.

Pène atya és Estrade úr később fogta vallatóra. Az adóhivatal főnöke, aki a káplánnál kevésbé megfontoltnak bizonyult, nem tudta elrejtetni érzelmeit. Marie-Thérèse nővér pedig egyenesen megbotráncozott volna, ha látja, miként issza az ő legbutább és leghazugabb tanítványának a szavait, aki csak helyi tájszólásban képes kifejezni magát.

Börtönbe vetlek!

Az államügyésznek sehogy se ment a fejébe, hogy Jacomet miért nem tudta elhallgattatni a kislányt. Biztosan elkezdett rá ordítani, amikor rádöbrent, hogy Bernadettet kemény fából faragták. Kiabálása alighanem még megátalkodottabbá tette a kis Soubrouis-t. Az pedig közismert, hogy aki kiabál, annak nincs igaza, vagy pedig nagy hangjával a gyöngeségét leplezi. Bernadett ezt valószínűleg a maga javára fordította. Nem olyan együgyű gyerek ez, mint ahogy mások elképzelik. A rendőrfőnöknek viszont tudnia kellett volna, hogyan kell megkönyvékezni, és egyszer s mindenkorra elhallgattatni. Így legalább véget vetett volna a Massabielle-ről keringő mendemondáknak. Lourdes-nak a híre ekkorra már eljutott Párizsba, sőt még távolabbra is. Mindennek az okozója egy agyafűrt kislány. Vital Dutour fölsóhajtott arra a gondolatra, mit mond majd a császár. Bizonyára az lesz a véleménye, hogy jobbat úgysem várhatott volna Franciaországnak erről az isten háta mögötti tájáról. „És az államügyészem mit csinál ott?”, kérdezi majd. Lehet, hogy lemondhatja. Még csak ez hiányozna!

Így történt, hogy a kilencedik jelenés estjén Bernadettnek meg kellett jelennie az édesanyjával együtt az államügyész előtt. Az unokatestvérüket, Sajont, aki elkísérte őket, nem engedték be.

– Gyorsan pontot teszünk az ügy végére – biccentett feléjük Dutour.

Megkezdődött a vallatás. A kislány magabiztosan válaszolt minden kérdésre. Csak akkor vált bizonytalanná, amikor megkérdezték tőle, hogy kire hasonlít a jelenés.

– Senkire – felelte tétován.

– Értem – mondta jóindulatú mosollyal az államügyész. – Ha valakivel össze kellene hasonlítanod, ki lenne az?

– Hát legjobban a Szűzanya szobrára hasonlít a templomban – jelentette ki Bernadett –, de annál sokkal szebb. És él.

Az államügyész is ugyanúgy, mint nemrég Jacomet, jegyezte a kislány kijelentéseit. Amikor belekezdett a vallatás jegyzőkönyvének olvasásába, a kislány erélyes tiltakozásban tört ki:

– Maga is mindent kiforgat!

– De hát ugyanezt mondtad a rendőrkapitánynak is! – adta a csodálkozót az államügyész.

– Az az ő baja, ha tévedett.

Dutour arra eszmélt, hogy kezd kicsúszni lába alól a talaj. Ennek a nyakas kislánynak a számára csak egy igazság létezett. Úgy nézett rá sötét szemével, mintha ő lenne a hibás.

– Nem szabad visszamenned a barlangba!

Bernadett csak biccentett a szokásos szavak hallatán, de mást mondott:

– Nem ígérhetem meg, hiszen az Úrnő vár rám.

– De hát senki sem látja.

– Azt én is jól tudom. De már megmagyaráztam magának.

– És ha börtönbe csuknálak?

– Abban az esetben nem én lennék a hibás, ha nem mennék el.

– Akkor bebörtönöztetlek.

Louise, aki eddig hallgatott, keserves sírásra fakadt. Belefáradt már az álldogálásba is. Kétórai vallatás után majd leesett a lábáról. Végül a vesztes Dutour két széket hozott nekik. Louise megtörten rogyott a közelebb állóra, Bernadett meg leguggolt a földre, miközben közömbösen odavetette:

– Nem ülök rá, mert bepizkolnám.

Az államügyész megértette, hogy nevetség tárgyává válik. A helyzetet André Sajon mentette meg, aki ekkor érkezett oda egy csoport kőfaragóval. Kitombolták haragjukat a bejárati ajtón, s közben azt kiabálták, hogy a kis Soubirous-t azonnal el kell engedni. Az államügyész számára nem maradt más hátra, mint hogy engedelmeskedjen.

A kőfaragók örömujjongás közepette elvezették az anyát és a lányát egy közeli kocsmába egy pohár borra. Erre különösen Louise-nak volt szüksége, mert az úgy nagyon megviselte.

Soubirous-ék otthonában Dominique Casenave várakozott kis barátnőjére.

– Én mindig az igazat mondtam – mesélte neki Bernadett. – Az államügyész meg egy egész csomó keresztet rótt a papírjára, hazugságonként egyet – nevetett föl vidáman.

Bernarde nagynéni másnap úgy döntött, hogy elkíséri a Massabielle-hez kis unokahúgát. Nagy volt azonban a kiábrándulás, mert a barlangnyílás üresen tátongott. A tömeg hiába imádkozta a rózsafüzért, és Bernadett is hiába ment a kristálytisztá érhez, hogy megmossa benne arcát, az Úrnő nem jelent meg. Az elkeseredett látnok annyira kimerült a várakozásban, hogy visszafelé meg kellett pihennie a Savy-féle malomban.

– Mi rosszat tettem? – kérdezte lehangoltan. – Miért nem jött vissza?

Február 27-én szertefoszlott minden kételye. Az Úrnő tizedszerre is megjelent. Most még szebb és még élénkebb volt, mint bármikor. Bernadett azonnal révületbe esett. Clarens úr, a lourdes-i középiskola igazgatója igen meghatódott a kis Soubirous lány láttán. Semmi kétség: Bernadett lát valakit, és beszél vele. Annyira természetes a viselkedése, és olyan boldog. Úgy rémlett neki, hogy ő az egyetlen normálisan viselkedő személy.

Tarbes püspöke időközben levelet intézett a lourdes-i espereshez, Marie-Dominique Peyramale abbéhoz, hogy ne aggódjon állítólagos massabielle-i jelenések miatt. Az egyház nem zárja ki ugyan annak lehetőségét, hogy hiteles jelenésről van szó, de még korai volna erre következtetni, az óvatosság sohasem árt. Néhány évvel ezelőtt egy feltűnési vágyban szenvedő kislány megjátszotta a Szent Szűzzel való találkozásokat, és ezzel lejáratta a vallást.

Február utolsó napján az Úrnő tizenegyedszer jelent meg Bernadettnek. Azon a reggelen több mint kétezren gyűltek össze a Massabielle-nél.

Az énekes mise után egy csendőr felszólította a kislányt, hogy kövesse. Mindjárt közölte vele, hogy a bíróhoz kíséri. Neki nem volt semmi kifogása e – véleménye szerint – ártatlan gyerek ellen, de a parancs az parancs, teljesíteni kell.

– Ha nem fogsz erősen, elszököm – incselkedett a kis Soubirous nevetve, mert azt gondolta, hogy a csendőr csak tréfálkozik vele.

A bíró igyekezete is, ugyanúgy, mint Jacomet-é és Dutouré, falra hányt borsónak bizonyult. Fenyegéseitől nem ijedt meg az állítólagos vétkes.

– Bebörtönöztetek! – förmedt a lányra türelmét veszítve.

– Én pedig, ha a börtön nem lesz jól bezárva, akkor megszököm.

Minden további meggyőzés idővesztésnek számított volna. A bíró megelégedte a dolgot, és hazaengedte Bernadettet.

Estefelé Clarens iskolaigazgató, aki François-nak távoli rokona volt, kérte a látnokot, hogy tárja fel előtte a barlangnál tett mozdulatainak a jelentését.

– Engedelmeskedem az Úrnő parancsainak – magyarázta neki a kislány. – Mindezt vezeklésből teszem.

Clarens földúlt állapotban hagyta el a házat. E kislány számára minden végtelenül egyszerű volt. És az ő számára?

Akarom, hogy éljen!

A kis Justin Bouhouhorts haldoklott. Hogy a szerencsétlenség még nagyobb legyen, azon a napon Louise Soubirous sem volt otthon. A szegény Croisine tehetetlennek érezte magát a rohammal szemben, amely most sokkal erősebb volt, mint máskor. Masszírozta a kisfiút, de minden hiábavalónak tűnt. A gyerek szemei elködösödtek, lélegzete pedig nehézkes hörgéssé vált.

– Dozous doktor ma nincs Lourdes-ban – ismételte meg még egyszer a feleségének a férj, a palakészítő mester. – Bele kell nyugodnunk a megváltoztathatatlanba.

Crosine azonban elszántan ellenállt, hiszen Justin még él. Mindent meg kell tenni érte. Nem szabad beletörödni az elvesztésébe.

– Nem hallod, hogy hörög? – tört ki magából a szegény ember. – Azonkívül tudnod kell, hogy a bénák számára rosszabb az élet, mint a halál. Engedjük, hogy elmenjen az angyalokkal. Ezt én mondom neked, az apja.

Crosine magánkívül volt.

– Nem érdekel, még ha béna marad is! – üvöltötte. – Azt akarom, hogy éljen!

Férje csodálkozására és néhány szomszéd szeme láttára, akikben együttérzést keltett kiáltozása, a kétségbeesett édesanya hirtelen mozdulattal kiragadta az ágyból a kis haldoklót, kendőbe takarta, és kirohant vele a házból.

A férj és az asszonyok, akik úgy vélekedtek, hogy a fájdalomtól megtévelyodott, hiába próbálták rábírní, hogy térjen vissza. Minden igyekezetük kudarcba fűlt. Croisine mint üldözött állat futott a Massabielle-i-barlanghoz, kezében a kis nyöszörgő teherrel.

„A Szűzanya vissza kell, hogy adjaja!”, gondolta szeretetének minden erejével.

Előtte való nap Antoine Nicolau-nak egy csoport kubikos önzetlen segítségével sikerült mederbe terelnie a vizet, amely a kilencedik jelenés folyamán keletkezett barlangi forrásból eredt. Szilárd meggyőződésük volt, hogy ez az alacsony parttal szegélyezett víz különbözik a többitől. Louis Bouirette, a szerencsétlen kőfaragó, aki egy kőszilánk okozta seb miatt fél szemére megvakult, egy nap megmosdott ebben a vízben, és most váltig hangoztatja, hogy visszanyerte látását. Mindezt a hitének köszönheti. Croisine-nek még nagyobb volt a hite, mert úgy vélte, a gyermek élete bizonyára fontosabb a szem világánál.

Mire hosszú zaklatott futás után az asszony a barlang elé ért, egy kis csoport kíváncsiskodó vette körül. Ugyan mit tesz ez a szerencsétlen, megtévelyodott anya? A tömeg aggódott érte, de az ártatlan kisgyermekért is, akit szorosán magához ölelt.

– Add vissza az egészségét, Szent Szűz – kiáltott föl váratlanul –, vagy pedig vedd magadhoz!

Tétovázás nélkül eldobta a kendőt, és nyakig merítette mezítelen gyermekét a jéghideg vízbe.

– Megölöd, Croisine! – kiáltotta kétségbeesetten a férj, látva az asszony meggondolatlan tettét.

A tömeg némán vette körül a boldogtalan anyát. Most már hiábavaló volt minden törekvés, hogy kivegyék a gyermeket a kezéből. A várakozás feszült csöndje lett úrrá az embereken. A percek lassan múltak, s egyszer csak a csöndet gyermeksírás hasította meg, amely mindenkit megrázott.

– Szent Szűz! Él!

Crosine fölemelte fiát, és gyors mozdulatokkal bebugyolálta, majd hazafutott vele. Nyomában rohant a férje és a meghatódott tömeg. A Kisgödörök utcájához érve az asszony benyomta a ház félig nyílt ajtaját, és belépett a szobába. Gondosan megtörölgette a kisfiút, majd pedig a bölcsőül szolgáló kosárba fektette, utána szépen betakarta, hogy fölmelegedjen.

Férjének egyetlen parancsot adott: ne engedjen be senkit, mert a gyermek már nyugodtan alszik.

Justin csak másnap reggel ébredt föl, és első alkalommal sikerült egyedül felülnie a kosárban. Keservesen bömbölt, mert éhes volt. Anyja boldogan sietett hozzá, de mielőtt enni adott volna neki, térdre rogyott, és kezével eltakarva arcát, sírva mondta el az Üdvözlégyet.

Másnap Dozous doktor az apa értesítése nyomán egy orvostársával együtt meglátogatta a gyereket. Hosszú eszmecsere után sem tudták megindokolni az esetet. Hogyan adhatja vissza egy jéghideg fürdő az egészségét egy megbénult, majdnem elsorvadt kis teremtménynek. Természetesen a „csoda” szót nem ejtették ki a szájukon. Egyikük sem akarta ezzel veszélybe hozni szakmai tekintélyét.

Miután elterjedt a kis Bouhouhorts gyógyulásának híre, a nép lelkesedése még inkább fokozódott. A hatáság ezzel szemben egyre gondterheltebbé vált. Ki tudja, milyen tömegek fogják még ellepni a Massabielle-i-barlangot! Már most is voltak, akik órákat töltöttek Chalet szigetén. Voltak napok, amikor valóságos tábor alakult ki a barlangnál. A sötétben gyújtott tüzek egyre szaporodtak, mert az éjszakák még mindig nagyon hidegek voltak. Időről időre a csoportokból fölhangzott a kérő imádság a Szűzhöz.

A jó szándékú Lacadé polgármester viszont elégedett volt. Nem kételkedett abban, hogy Lourdes idővel majd nagyon fontos várossá nővi ki magát. A Massabielle-i-barlangból fakadó víz bővelkedett kloridban, karbonátban, szilikátban, vasoxidban és nátriumszulfátban. Mindezt Latour úr mondta, a trie-i szakértő gyógyszerész. Jelenleg csak az erre vetődő zarándokok élvezték ezt a kincset, s nem fizettek érte semmit sem. Később azonban nagy szállók épülnek, s a gyógykezelésre utalt gazdagok egész Franciaországból és külföldről idesereglenek. Ez a rendkívüli esemény mindörökké egybeforr Lourdes nevével.

Körmenet és kápolna

Március 1-jén, a tizenkettedik jelenés alkalmával furcsa dolog történt. Egy váratlan pillanatban Bernadett magasba emelte a rózsafüzérét, s a tömeg ugyanígy tett.

Amikor Pène abbé erről értesült, gondolkodóba esett. Úgy látszik, ez a kislány már túlzásba viszi a dolgokat.

– Te még a rózsafüzéreket is megáldod? – szegezte neki a kérdést szigorúan.

– Én? – csodálkozott el Bernadett. – Miért tenném én ezt? Nem vagyok én pap!

Az igazság hamarosan kiderült. Azon a napon a kis Soubirous zsebében két rózsafüzér lapult: az övé és Pauline Sans-é, aki betegsége miatt nem tudott elmenni a barlanghoz. A jelenés alatt, szokása szerint megfélekezve a külvilágról, a látnok a saját rózsafüzérét használta, de miután a forrásban megmosdott, és ivott a vizéből, a másik rózsafüzért vette elő a zsebéből. Az Úrnő ezt meglátta, és kifejezte nemtetszését. Erre Bernadett, hogy jóvátegye hibáját, gyorsan előrántotta a saját rózsafüzérét, és felmutatta, hogy az Úrnő lássa: most nem tévedett. Ennyi volt az egész.

– Én észre sem vettem, hogy a nép rosszul értelmezte mozdulatomat – magyarázta a kislány Pène abbénak. – Csak később tudtam meg.

– Hát ha így van...

Másnap több mint ezerötyszáz ember gyűlt össze a Massabielle-nél. Némelyek már éjfélkor fölkerekedtek, hogy helyet foglaljanak.

A kislány az elragadtatás után Bernarde nénihez fordult.

– Az Úrnő megparancsolta, mondjam meg a papoknak, hogy körmenetet akar – hadarta egy szuszra.

– Jesszusom!

Lourdes-ban négy pap volt. Bernadett került az esperest, mert robosztus termete és a híveket is megfélemlítő hanghordozása riadalmat keltett benne. Ezért Pomian atyához fordult. Tőle is tartott, de kevésbé, mert ő volt a gyóntatója és a hitoktatója a Menedétkotthonban. Az előző napon éppen a Szentháromság titkáról kérdezte, de ő nem tudott felelni, csak hallgatott. Marie-Thérèse nővért kihozta sodrából tudatlanságával, s jól felpofozta. Az osztálytársnői megkinevették, pedig valószínűleg ők sem tudtak volna válaszolni a feltett kérdésre.

– Nem tudsz semmit? – kérdezte nyomatékosan Pomian abbé. – Az idén elsőáldozáshoz kell járulnod, gondolsz egyáltalán erre?

A furcsa massabielle-i jelenések után az abbénak semmi kedve sem volt ahhoz, hogy bármilyen döntést hozzon Bernadett ügyében.

– Nem tőlem függ a sorsod – mondta egy kis tétovázás után a kislánynak, aki szerinte a menny kegyelmeit élvezzi. – A plébánoshoz kell fordulnod.

Bernadett megbékélve a helyzettel, Bernarde és Basile, a két nagynéni kíséretében elment a plébániára. Velük nagyobb biztonságban érezte magát, de azért még mindig félt.

Peyramale abbé és segítőitársai még a látszatát sem akarták megengedni annak, hogy a tudtuk nélkül bármi rendkívüli történhetett Lourdes-ban. Annak a véleményüknek adtak hát kifejezést, hogy ez a kis ravasz mindenkit félrevezetett. És ha mégis igaz ez a hihetetlen történet? Minden lehetséges. Hagyni kell az időnek, hogy megoldja ezt a gordiuszi csomót.

– Te vagy az, aki kijársz a barlanghoz? – kérdezte a kis Soubirous-t, amikor megjelent előtte csuklyás fejével.

– Igen, atyám.

– És látod a Szent Születet?

– Ezt én sohasem mondtam. Nem tudom, hogy hívják az Úrnőt.

– Ha nem tudod, hogy kicsoda, akkor miért jöttél el hozzám?

Nem volt tudatában, hogy fölemelte a hangját. Bernadett még jobban összehúzta magát, és mintha csak akkor jutott volna eszébe a reggeli parancs, kibökte: – Azt mondta, hogy körmenetet akar.

Az atya le-föl járkált a szobában hátratett kézzel. Három riadt szempár követte.

– Mit mondtál? – kérdezte hirtelen megállva az asszonyok előtt.

– Hogy az Úrnő körmenetet akar – ismételte meg a kislány vékony hangján.

– Azt sem tudod, ki parancsol neked! Ez aztán szép dolog. Azonkívül van mindennap körmenet, és pontosan te vagy a szervezője. Meg kellene, hogy legyen vele elégedve.

Újra fölemelte a hangját. Bernadett még jobban odasimult nagynénjeihez.

– Küldjék az iskolába, és ne a barlanghoz – fordult Lourdes plébánosa a két Castérot-hoz –, és vessenek már véget egyszer ennek a mesének!

Mindhárman csöndben elhagyták a plébániát. Bernarde nagynénit elöntötte az epe, de visszatartotta a mérgét, nehogy elrettentse unokahúgát.

– Sietek – mondta. – Majd holnap találkozunk.

Pillanatok alatt eltűnt a sarok mögött.

– Légy nyugodt, hogy ehhez az emberhez nem jövök többet vissza – mormogta közben Basile nagynéni. – Na, gyerünk!

A kislány tétován megállt.

– Nénikém, elfelejtettem valamit megmondani a plébánosnak – kezdte aggályosan. – Az Úrnő kápolnát is akar. Vissza kell mennem a plébános úrhoz.

– Menjen veled, aki akar, de én egy ideig be nem teszem a lábam a plébániára! – mondta az asszony. – Láttad, hogy bánt velünk?

Szerencsére éppen akkor érkezett oda Dominique Cazenave, a postamester testvére, aki nem félt a plébános dührohamaitól.

– Majd én elkísérlek – ígérte meg a kis Soubirous-nak. – Mihelyt beesteledik, indulunk a plébániára.

Kezdetben minden jól ment. A „kápolna” szó hallatára a plébános azonban összeráncolta homlokát. Három segítőtársa is meghökkent: mit jelenthet ez a kérdés?

– Biztos vagy benne, hogy jól értetted a dolgokat? – nézett rá kérdően az esperes részben meginogva. – Éppen egy kápolnát akar?

– Igen, atyám.

– És nem tudod, hogy hívják az Úrnődet?

– Nem, atyám.

– Miért nem kérdezed meg tőle? Neked is meg kellene értened, hogy nem építhetünk kápolnát egy ismeretlen személy tiszteletére.

– Igen, atyám.

Mikor már távozóban voltak, Bernadett vidáman belekarolt új barátnőjébe.

– Az atyának igaza van – figyelmeztette Dominique. – Meg kell kérdezned az Úrnőt, kicsoda, ha azt akarod, hogy kápolnát emeljünk neki.

– De hiszen amikor meglátom, mindent elfelejtetek a boldogságtól – vallotta be a kislány. – Azért majd holnap megpróbálom megkérdezni.

Március 3-án háromezres tömeg szorongott a Massabielle-nél, de az Úrnő nem mutatkozott.

– A tömeg nagy tolongása közepette eltört a gyertyám – mesélte Bernadett a Savy-malomban, ahova újabban gyakran betért, hogy a látomások után egy kis lélegzethez jusson.

Antoine Nicolau csak nézte megilletődve. Olykor fölillant benne a kérdés, vajon betér-e majd valaha is ez a kislány a malom tulajdonosához, de félt ekkora kegyelemnek még a gondolatától is. Nem tartotta magát méltónak rá. Ez a teremtmény a mennynek van szánva, és nem a földnek.

Zárd be az ajtót!

Az Úrnő még aznap délután tizennegyedik alkalommal jelent meg a Massabielle-nél. A rendkívül nagy tömeg addigra már szétszéledt, és csak néhány száz ember időzött a barlangnál.

Bernadett naplementéig legyőzte félelmét, és ellátogatott a plébánoshoz.

– Az Úrnő nyomatékosan követeli a kápolnát – ciripelte neki gyerekhangján.

– Megkérdezted, hogy hívják?

– Igen, atyám, de ő csak mosolygott.

– Két dologra kell megkérned: mondja meg a nevét, és virágoztassa ki a barlangban a vadrózsabokrot. Úgy hírlík, hogy már egészen az üregig felkúszott. Igaz ez?

– Igen atyám. Már a lábait érinti.

– Holnap várlak.

Bernadett gondterhelten hagyta el a plébániát. Másnap, március 4-én csütörtökön utoljára fogja látni az Úrnőt. Két héttel előtte a jelenés azt kérte tőle, hogy tizenöt egymást követő napon látogasson el a barlangba. Ma ennek már tizennégy napja. Még egy utolsó nap, és többé nem láthatja. Hiányozni fog neki, mint a napsugár.

Másnap Bernadett attól tartva, hogy elgázolja a végeláthatatlan tömeg, amely még távoli helységekből is idesereglett a csoda reményében, megkérte Jean-Marie Casenava apjának a munkaadóját, egy tagbaszakadt fiatalembert, aki senkitől sem félt, hogy törjön neki utat a sokadalomban. Nagyon szerette volna, ha maga mellett érezhetné gyengéd unokatestvérét, Jeanne Védere-t is, aki egy másik városban lakott, de kevés volt rá az esély, hogy a tolongásban rátalál.

A közrendre Jacomet rendőrkapitány ügyelt, aki időközben beletörődött a dolgokba. A rendfenntartással igyekezett Bernadett kedvében járni. Egyszer csak a kis látnok unokatestvérére lett figyelmes, akit a megbízottai arrább feltartóztattak. Odaverekedte magát hozzá, és előresegítette.

Közben egy szegény ember, aki magával hozta majdnem vak leányát, odafurakodott a látnokhoz, és közbenjárást kért tőle.

– Vezesse a forráshoz, hogy megmossa a szemeit – ajánlotta neki Bernadett.

Később a jelenés után, amely csalódást okozott, mert a szokásos módon folyt le, Bernadett újra találkozott a tömegben a gyengén látó kislánnyal.

– A szemem nem fáj többé – újságolta Eugénie, miközben átölelte. – Az az érzésem, hogy jobban látok.

Volt, aki e szavak hallatán elkezdett csodáról beszélni. Az állítólagos gyógyultat az ügyészhez vezették, aki türelmetlen mozdulattal küldte útjára. Sajnos a lourdes-i csodák ideje ekkor még nem érkezett el. Egy évre rá a szerencsétlen lány vakként fejezte be rövid életét.

Egy másik alkalommal hosszas várakozás után a cachot előtt az óriási tömegben egy reménykedő édesanya Bernadett felé nyújtotta béna kislányát. A látnok mindenáron igyekezett megfogatni egy almát a kis teremtménnyel, de hiába küszködött, a gyümölcs minduntalan leesett a földre, ő pedig egyre kétségbeesettebbé vált.

– Nem megmondtam már, hogy nincs semmilyen hatalmam! – ismételte. A tömeg azonban nem hitt neki. A Szűzanya kiválasztotta: miért ne adta volna meg neki ezt a kegyelmet is?

Bernadett úgy gondolta, egy időre meghúzódik Sajon nevű rokonainál, hogy ott egy kis nyugalmat találjon. A környéket azonban már ellepte a nép. Voltak, akik a roskadozó lépcsőknél vártak rá, hogy legalább megérintsék, megcsókolják, vagy pedig élő szentként tiszteljék.

Megszámlálhatatlan embernek sikerült hozzáérnie a rózsafüzéréhez. A kis Soubirous tudta, hogy nem áldhatja meg őket, de ugyanakkor abban is biztos volt, ha megengedi rózsafüzérének megérintését, azzal még nem követ el bűnt, így eleget tett a kérelmeknek.

A tömeg azonban nem érte be ennyivel. A bátrabbak szerették volna valami módon megkaparintani a rózsafüzérét. Drága bundába bújt gazdag úrnők jelentek meg a cachot-ban, s még csak el sem jutott az agyukig, mekkora szegénység uralkodik ott, s ügyet sem vetettek arra a kis gyöngye teremtményre, akit leigázott a fáradtság, de aki a kegyelemnek köszönhetően még olyankor is tudott mosolyogni, amikor egyetlen kincsét védte: a rózsafüzért, melyen az Úrnő megpihentette szemét.

Később a sötétség beálltával Bernadett sálba burkolózva elfutott a plébániára.

– Ó, itt vagy! Mit mondott az Úrnő? – kérdezte Peyramale atya, aki alig tudta palástolni türelmetlenségét.

– Megkérdeztem, hogy hívják, és arra kértem, hogy fakasszon virágot a rózsabokron, de ő csak mosolygott. Ehelyett azt ismételte, hogy kápolnát akar.

– És neked van pénzed, hogy felépítsd? – mordult rá mérgesen és kiábrándultan az esperes.

– Nincs, főtisztelendő atyám.

– Ha így áll a dolog, akkor kérd meg az Úrnőt, hogy adjon neked pénzt is.

– Jó, főtisztelendő atyám.

– És megígérte, hogy, visszajön?

– Igen, főtisztelendő atyám.

Azon az estén a tömeg szinte rárontott a cachot-ra. Bernadett nem bírta tovább.

– Kérlek, zárd be az ajtót! – könyörgött az apjának, miközben lefeküdt. Egy pillanat múlva már el is aludt, még keresztet sem tudott vetni a fáradtságtól és kimerültségtől. A testvére sokáig gondolkodott, oda merjen-e feküdni melléje, és nagyon vigyázott, hogy a leheletével se érintse meg. Még a sarokban ülő gyermekek sem mertek megmoccanni. A cachot-ban templomi hangulat uralkodott, amely mindenkit átjárt.

Que soy era Immaculada Councepciou

A jelenések befejeztével Bernadett folytatta az előkészületet az elsőáldozásra.

– Az Úrnődet kellett volna megkérned, hogy tanítson meg hittanra – mondta Marie-Thérèse nővér.

A kislánynak különösen nehezen ment az írás és az olvasás elsajátítása, habár bőven volt rá ideje, mert most már kevesen keresték föl.

Március 18-án még egyszer hívták. Jelen volt az ügyész, a rendőrkapitány és a polgármester.

– Az emberek azt híresztelik, hogy az Úrnő titkokat bízott rád – kezdte Jacomet. – Elmondanád, milyen titkokról van szó?

A kislány megrázta a fejét.

– Nem tehetem. Az Úrnő ezt megtiltotta nekem. Azonkívül ezek a titkok rám vonatkoznak.

Semmilyen csselfogással sem sikerült kelepcebe csalniuk. Bernadett mindig ugyanazt ismételte.

– Azt mondják, hogy csodát teszel. Még egy vakot is meggyógyítottál – mondta neki álnok csodálkozással Dutour.

– Én? Csodát csak a mi Urunk tehet.

– Igaz-e, hogy a családod vagyona tett szert a jelenések által? – kérdezte baráti mosollyal a gyakorlatias Lacadé.

– Jöjjön el a cachot-ba, és majd meglátja, hogyan élek hatodmagammal – vágott vissza Bernadett.

A vallatás egészében véve sikeresen zárult a lourdes-i hatóság javára. François Soubirous lányáról kezdtek megfedkezni. Hármuk közül senki sem gondolt arra, hogy március 25-én, az angyal üdvözlés napján sok minden meg fog változni.

Azon a reggelen, még a sötétség leple alatt Bernadett hirtelen arra ébredt, hogy megérintette valaki.

– Azonnal el kell menni az Úrnőhöz! – kiáltotta. – Ki jön velem? Gyerünk gyorsan!

Semmivel sem tudták visszatartani. Most Marie és az anyja kísérték el. Biztosak voltak benne, hogy ott úgysem találhatnak senkit, de már egy kis csoport várakozott rájuk. A Szűzanya ünnepe újraélesztette a reményeket.

A látnok térdre hullott, és azonnal elkezdte imádkozni a rózsafüzért. A hívek éberen követték minden mozdulatát. A legjobban azonban Jacomet figyelt, bár Bernadettnek egyetlen szavát sem értette.

– Lenne szíves megmondani, hogy hívják? – kérdezte a kis Soubirous az Úrnőtől, miután a rózsafüzér végére ért.

A válasz egy mosoly volt.

A kislány nem bátortalanodott el. Mindenáron meg akarta tudni a nevét, mert különben a főtisztelendő atya nem tett volna eleget a körmenetre és a kápolnára vonatkozó kérésének.

– Lenne szíves megmondani, hogy hívják? – kérdezte újra reménykedve.

Az Úrnő tovább mosolygott. Bernadett pedig abban a meggyőződésben, hogy előbb-utóbb válaszolni fog neki, kitarzott a kérdezetésben. A negyedszeri kérdés után a jelenés széttárta kezét, majd összekulcsolta, és tekintetét az égre emelve mondta:

– Que soy era Immaculada Councepciou (Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás).

A barlangnyílást újra sötétség lepte el.

Bernadett szinte szédelegve, de boldogan állt föl. Azt a nagy gyertyát, melyet Lucille nagynénje adott neki, odatette a többi égő gyertya közé, majd megindult hazafelé. Figyelembe sem vette a körülötte tolongó tömeget, amely kíváncsian faggatta:

– Mit mondott? Mit mondott?

Ugyanezt kérdezte Antoine Nicolau édesanyja is, az a derék asszony, aki őt mindig védelmezte.

– Que soy era Immaculada Councepciou – mondta neki bizalmasan a kislány. – Egyelőre azonban ne szóljon senkinek. Még anyámnak se mondtam meg. Először el akarok menni a plébániára.

– Igazad van.

Ursule Nicolau azonban nem tudta megtartani a titkot, és a kijelentés futótűzként kezdett terjedni.

Nem sokkal később a plébános előtt Bernadett örömmel ismételte meg a jelenés szavait. A hatás azonban – ki tudja, miért – várakozáson aluli volt. Peyramale abbé bizalmatlanul nézte a kis Soubirous-t. Azon töprengett, mit is üzent vele az a hamis szentecske. Hogy ő lenne... Nem, ez lehetetlen. Isten dolgaiból nem szabad tréfát űzni.

– Az Úrnő mondta ezt nekem! – dadogta a kislány, akin erőt vett a félelem plébánosa szigora miatt.

Peyramale abbé kedvesebbre fogta a hangját.

– Tudod egyáltalán, mit jelentenek ezek a szavak? – kérdezte azzal a szilárd eltökéltséggel, hogy nem engedi magát félrevezetni.

– Nem tudom, atyám.

– Akkor miért mondtad? Biztosan tévedtél.

– Nem, atyám. Egész úton ismételgettem, mert attól féltem, hogy elfelejtem. Az Úrnő pontosan így mondta.

Az atya úgy érezte magát, mintha falhoz állították volna. Egyszerre izzadni kezdett a tenyere, de nem adta meg magát.

– Amit te mondtál nekem, az nem lehet név. Ezt te is jól tudod.

Bernadett tanácstalanul széttárta kezét.

– Mit tudom én. Azt mondta, hogy így hívják. És a kápolnát is akarja, atyám.

– Jól van, jól van... Most menj. Majd néhány nap múlva találkozunk.

Mikor az atya magára maradt, nehezen lélegzett. Két tűz között érezte magát. Egyrészt az volt az érzése, hogy félrevezették, másrészt pedig abban reménykedett, hogy az Isten Anyja plébániájának egy tudatlan kislányát választotta ki, hogy közvetítő legyen ég és föld között. A föld pedig az övé volt: Lourdes. Ez a helység is ugyanolyan, mint sok más, ahol a kávéházakban újságot olvasnak kávé mellett, és időnként lázadoznak a pápa és a vallás ellen. Nem engedhette meg magának, hogy ilyen álomba ringassa magát, hiszen bizonyos kegyelmekben csak az részesül, aki kiérdemli őket.

Közben Bernadett elment az adóhivatal főnökéhez, aki már várt rá testvérével együtt.

– Na, megmondta végre a nevét? – kérdezte Emmanuelite.

A kislány bólintott, és megismételte a jelenés szavait, de hangjából nem áradt öröm. Nagy csodálkozással vette észre, hogy Emmanuelite kisasszony és Jean-Baptiste úr szemében könnyek jelentek meg. Miért?

– Senki sem magyarázta meg nekem, mit jelentenek ezek a szavak – mondta alázatosan Bernadett, közben felemelte tekintetét.

– Azt jelentik, hogy a te Úrnőd a Szűzanya – mondta neki az asszony mosoly és sírás közepette, és magához ölelte a kopott kapucniba öltözött kislányt, aki tizennégy éves kora ellenére is csak tízévesnek látszott, s aki csodálkozva és sugárzó arccal ismételte ezeket a hihetetlen szavakat.

Mindenki rólunk fog beszélni

Csak egyetlen eszköz állt rendelkezésre ahhoz, hogy végre pontot tegyenek a jelenések végére, de ez rossz hírbe hozná Lourdes-ot: a kis Soubirous-t bolonddá kellene nyilvánítani, és tébolydába küldeni. Massy ügyész abban a meggyőződésben, hogy megtalálta a legjobb megoldást, megbízott három orvost, vizsgálják meg az állítólagos bolondot. A küldetés csődöt mondott: Bernadett minden kérdésre értelmesen válaszolt, és az orvosok csak azt állapíthatták meg, hogy kellő táplálkozás hiányában testileg fejletlen.

Lacadé polgármester nagyon jól tudta, hogy ezzel a papírral kezében nem tehet semmit. Ezért április elején elment Peyramale abbéhoz, hogy az egyház támogatását kérje.

– Bölcs dolog orvosi kezelésnek alávetni egy hallucinációban szenvedő szerencsétlen kislányt, amíg meg nem gyógyul – magyarázta neki meggyőző hangon. – Segítene-e nekem ebben?

Az esperes azonban más véleményen volt.

– Mondja meg az ügyésznek és a csendőreinek – dörgött, mint ahogy a szószékről szokott, arca elborult, és egészen kikelt magából, mintha maga előtt látná Isten törvényének megszegőit –, mondja meg, hogy mielőtt Bernadett egyetlen hajszálát is érintenék, az én testemen kell átmenniük.

Valamivel később, hogy enyhítsen megfontolatlan tervén, a polgármester megkérdezte Pomian atyát:

– Beszélt-e valaha hittanosainak a Szeplőtelen Fogantatásról?

– Sajnos nem – mosta magát a káplán, mert szemrehányásnak vette a kérdést. – Az első osztályokban erről még nem esett szó.

– Esetleg Marie-Thérèse nővér említhette?

A válasz ezúttal is tagadó volt. Mivel a tantervet mindig együtt állították össze, igazolást nyert, hogy Bernadett nem tudhatott semmit.

Április 7-én a kislány tizenhetedszer is visszament a Massabielle-hez. Tudta, hogy a Szent Szűz vár rá. Vele tartott Antoniette Tardhivail kisasszony, aki pótórákat adott neki franciából. A derék teremtés attól való félelmében, hogy reggel nem ébred föl, az egész éjszakát egy fapadon ülve töltötte, és számolta az órákat. Egy nagy gyertyát is szerzett kis barátnője számára. Meggyújtva adta oda neki, majd pedig melléje térdelt. A másik oldalán Dozous doktor állt.

Egy nyári nap Lourdes-ba látogatott madame Bruat, egy párizsi arisztokrata hölgy, egy tengernagy felesége, akit a császár egyetlen fia, az alig két éves Napóleon Jenő nevelőjének nevezett ki.

Bruat asszony mit sem törődve a barlang megközelítésének tilalmával, nyugodtan ment előre. Teljesíteni akarta az igen vallásos Eugenia császárné óhaját, aki megkérte, hogy látogasson el a barlanghoz az ő kedvéért.

Pierre Callet, az őr semmit sem tett annak érdekében, hogy a gazdagon öltözött úriasszonyt eltérítse szándékától, inkább helyet csinált neki, és a kezébe nyomott egy szétnyílt rózsafüzért.

Miközben Bruat asszony térdelve imádkozott a barlang előtt, odaérkezett egy másik tekintélyes személyiség is, Louis Veuillot úr, az ismert katolikus újságnak, az *Univers*-nek a főszerkesztője. Ő is zavartalanul imádkozhatott, és megmoshatta szemét a nemrég fakadt forrásvízben.

Pierre Callet hirtelen rádöbrent, hogy szabálysértést követett el. Megrettent, följegyezte a két személyiség nevét, és elsietett a városházára, hogy beszámoljon a történekről. Igyekezett kimenteni magát, de nem volt rá szükség. Lacadé elképedt.

– A trónörökös nevelője majd elmesél mindent az uralkodónak – öntötte ki lelkét később Dutournak és Jacomet-nek –, és Veuillot úr cikket ír róla átkozott újságjában. Mindenki rólunk fog beszélni.

– De nemcsak ezért – jegyezte meg gonoszul Jacomet. – Úgy tűnik, hogy a barlang vize egyáltalán nem gyógyhatású. Miféle gyógyfürdő, Lacadé úr!

A látomás alkalmával a látnok öntudatlanul a lánghoz érintette bal kezét. A lángnyelvek feltörtek ujjai között. Hogyan tudta kiállni ezt az elviselhetetlen kínt? Rezzentelen arcán azonban nyoma sem volt a fájdalomnak. Bernadettet boldogság töltötte el, és semmit sem érzett.

Dozous doktornak elállt a lélegzete. A jelenés elmúltával megvizsgálta a kislány kezét, de nem észlelt rajta semmilyen elváltozást. Lehetséges volna, hogy nem kapott égési sebeket? A hit és a kételkedés között egyensúlyozva a kislány kezét odaértette a lánghoz. Bernadett kiáltva rántotta vissza:

– Jaj, meg akar gyújtani?

– Nem tudom, mit láttál, de én nem szeretnék senkit sem félrevezetni – mormogta az orvos megszégyenülten, mintegy önmagának. Később beszámolt az ügrről a rendőrfőnöknek, s mivel csak egyetlen magyarázatot talált a jelenségre, nem titkolhatta, hogy hisz a dolog rendkívüliségében.

Végre elérkezett Bernadett számára az elsőáldozás hón óhajtott napja. Június 3-ának reggelén a kis Soubirous, szerény fehér fátyollal a fején, társaival együtt ott térdelt a lourdes-i Menedékház kápolnájában. A fátyol alól szinte csak a szemei látszottak ki, s olyan boldogságot árasztottak, amilyen csak a jelenések alkalmával volt észlelhető, amikor a Szűzzel beszélgetett a Massabielle-i-barlangban.

Másnap Emmanuelite Estrade megkérdezte:

– Mi tetszett jobban, az elsőáldozás vagy a jelenések?

– Ezt a két dolgot nem lehet összehasonlítani – válaszolta bölcsen a kislány.

Mindig akadt valaki, aki kérdéseivel zaklatta, Bernadett azonban jó humorával mindenkit elbűvölt.

– Szerintem a Szűzanya nem beszélgethetett veled tájszólásban – vetette oda neki egy képviselő.

– Miért? Vajon milyen nyelven kellett volna beszélnie velem, hogy megértsem? – kérdezett vissza a kis Soubirous.

– Azonkívül azt kellett volna, hogy mondja: „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás Szüze”, nem pedig azt, hogy: „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás”. Tőled nem várhatjuk el, hogy ezt tudjad, de ez tévedés.

– Én csak azt tudom, hogy ő így mondta, és ezeket a dolgokat nála senki sem tudhatja jobban – ellenkezett Bernadett.

Április 7-e után már nem voltak jelenések, de az emberek továbbra is tömegesen jelentek meg a Massabielle-i-barlangnál. A gondterhelt polgármester arra a következtetésre jutott, hogy csak egyetlen módon lehet megakadályozni a kollektív hisztériát. Szilárd kerítést kell emelni, és így meggátolni az odajutást ahhoz az átkozott helyhez, amely annyi gondot okoz neki.

Június 8-án kihirdették a népnek a polgármesteri hivatal döntését, amely lesújtotta a Mária-tisztelőket. Bernadett nem izgatta magát.

– A kerítés hamarosan ledől – ismételte meggyőződéssel.

– Magától?

– Nem, hanem majd az dönti le, aki felépíttette.

Hihetetlennek tűnt, de most már nagyon sokan hittek a látnoknak.

Valóban megjelent

Az elsőáldozás után Bernadettnek nem lett volna joga tovább folytatnia a tanulást a Menedékotthon ingyenes iskolájában, de Peyramale abbé, akit aggasztott a kislány egyre rosszabbodó egészsége, kijárta, hogy esetében tegyenek kivételt. A kis Soubirous azonban nem érezte jól magát az iskolában. Marie-Thérèse nővér, aki egyre azt hajtogatta, hogy Bernadett szélhámós, rosszul bánt vele, iskolatársai pedig mindig kellemetlen helyzetbe hozták iránta tanúsított furcsa viselkedésükkel. Jeanne Abadie is csodálkozóból ironikussá vált. A massabielle-i események ugyanis háttérbe szorították a nagyratörő iskolás lányt, akit mindig az osztály legjobbjának tartottak.

Isten nevében július 14-én befejeződött a tanév. 16-án este Bernadett leküzdhetetlen vágyat érzett a Massabielle után. Tudta ugyan, hogy tilos megközelítenie a barlangot, de nem akarta kiábrándítani a Szüzet, és nem tudott lemondani a határtalan örömről.

Gondterheltségében és vágyakozásában Lucille nagynénihez fordult tanácsért. A jó asszony mindjárt följánlotta, hogy elkíséri, s közben kitalálta azt is, hogyan vezesse oda észrevétlenül az unokahúgát. Tudta ő is, hogy a polgármester parancsára két csendőr őrködik éjjel-nappal a töltésnél.

– Légy nyugodt. Most nem az erdei úton fogunk menni. Ha még a csuklyát is a fejedre húzod, senki sem ismer rád – igyekezett meggyőzni Lucille nagynéni. – Siess, mert különben elkésünk.

Alkonyodott már, és a távolban, a láthatár mögött eltűnt a nap, az utolsó bíborvörösbe öltözött felhők fénye is kialvóban volt, és Chalet szigetén lassan kigyulladtak az első esti fényecskék.

Bernadett ugyanazon az úton haladt Lucille nagynéniével, amelyen február 11-én igyekezett a barlanghoz nővérevel és Jeanne Abadie-vel együtt. Ribère mezején, amelyet a Gave nyaldosott, zarándokcsoportok imádkoztak, de gyertyáik lángocskái annyira gyöngék voltak, hogy arcukat nem lehetett felismerni.

Senki sem vette észre, hogy Bernadett és a nagynénje letérdelt a barlanggal szemben, ahol a Savy-patak a folyóba ömlik.

A látnok immár tizennyolcadszor merült el a boldogság óceánjában. Előtte húzódott a töltés áthatolhatatlan és éles köveivel, de Bernadett számára nem léteztek akadályok közötté és a Szent Szűz között. Azon a napon nem ment le a forráshoz, hogy igyon a vízből, amely álmodozóvá tette szegény Lacadét, de biztos volt benne, hogy ha kinyújtáná a kezét, megérinthetné a jelenés ruháját. Betelhetetlen vágygal szemlélte. Most már tudta, hogy többé nem fogja viszontlátni ezen a földön, és minden pillanatot ki kell használnia, hogy viszonzza a szeretetét. Később egészen halála napjáig arról fog álmodozni, hogy egy egész örökkévalóságon át szemlélheti, bármilyen sok szenvedés árán teljesül is reménye.

Egy utolsó mosoly, egy utolsó üdvözlés. Bernadett abbahagyta a rózsafüzér szemeinek morzsolását: a Szent Szűz nem volt ott többé.

– Hogyan sikerült meglátnod? – kérdezte nagynénje, miközben fölsegítette.

A kislány csak a fejét rázta.

– Ezt magam is tudni szeretném. Láttam, és szebb volt, mint bármikor. Ha a mennyországra gondolok, szédület fog el. Ott van ő. Érted?

Elozott gyertyával kezükben némán tértek haza. Lucille nagynéninek nem volt bátorsága, hogy fölösleges kérdéseivel zaklassa unokahúgát. Ez a gyermek egyre soványabb lett; egyre gyakrabban elfogták asztmarohamai, amelyek mindjobban igénybe vették fizikai erejét. Lehet, hogy igaza lesz unokaöccsének, Sajonnak, aki szerint hamarosan elmúlnak. Ezenkívül a tizennyolc jelenés végleg kimerítette. Most mindenki kíméletlenül elárasztotta kérdésekkel:

más-más okból a hívők és a kételkedők, de a végeredmény, a gyötrő fáradtság, mindig ugyanaz volt. Miért nem hagyják már békén?

A palánk továbbra is ellenállt. Egy éjszaka a hívek, akiket fölháborított, hogy el akarták zárni előlük a Szent Szüzet, ledöntötték a kerítést. A polgármester abban az eltökéltségében, hogy mindenáron érvényre juttatja parancsát, sietve újraállította, és két őrt rendelt mellé.

Lourdes első polgára hiába volt meggyőződve arról, hogy a kis Soubirous egyike azoknak a látnokoknak, akik botrányt keltve járják a vidéket, nyakassága nem használt semmit. III. Napóleon, felesége, Eugenia kívánságára, aki a gyengélkedő hercegecskét megittatta a Massabielle vizéből, táviratilag megparancsolta Tarbes prefektusának, hogy nyissák meg a barlangot. Ez valóságos pofon volt szegény Lacadé számára. Szívében átkozta Bruat úrnőt és Veullot urat, de a parancs az parancs, és a polgármesternek engedelmeskednie kellett. Így történt, hogy a rózsafüzér ünnepének előestéjén eltávolította a kerítést a Lourdes-ból és a közeli helységekből összegyűlt nép lelkesedése közepette.

François Soubirous-nak sikerült kibérelnie az öreg Gras-malmot a Lapace-on, és szeptember közepén átköltözött oda a családjával. A berendezés maradt a régi, de a szoba tágasabb volt, és könnyebben lehetett benne mozogni. A nyomor ugyan csökkent, de a Bernadette kíváncsi emberek állandó zarándoklata nem hagyta őket nyugton egy pillanatra sem. Azt beszélték, hogy a barlangnál csodák történnek, a hírek pedig szájról szájra szállva óriásivá duzzasztották a tényeket. Lourdes nem volt már többé a saját gondjaiba merült kisváros. Valami csodálatos dolog történt, és ez felkavarta életét.

Ezt meggyőződéssel vallotta monseigneur Bertrande Sévère Laurence, Tarbes bölcs püspöke is. Miután tanácsot kért Peyramale atyától, úgy döntött, hogy bizottságot hoz létre a Massabielle-ben történt események kivizsgálására. Egy kissé kételkedett abban, hogy a Mennyei Királynője éppen egy olyan tanulatlan kislányt választott ki bizalmasának és hírnökének, aki semmit sem tud a Szentháromságról. A kétkedés azonban mindenkor jogos.

Időközben Dominique Cazenave, akit aggasztott a kis Soubirous jövője, 1859 júliusában az esperes segítségével elérte, hogy befogadják a nevers-i nővérek, akik Lourdes-ban a Menedékotthonon kívül egy iskolát is fenntartottak. Ursule Fardes anyja, a főnöknő nem hitt a jelenésekben, de a kislányt szívesen befogadta az iskola diákjai közé. Természetesen az új növendék csak egy nővér kíséretében hagyhatta el az iskola épületét.

Bernadett egy napon megjelent a vizsgálóbizottság előtt, amely a Massabielle-i-barlangban várt rá. Jelen volt a püspök, a plébános és sok prelátus, őt azonban mindenekelőtt a barlangnyílás izgatta. Tizennyolcszor jelent meg neki ott ragyogó fényben az Úrnő. Inkább magának mondta el a Szent Szűzzel való találkozásainak történetét, mintsem a bizottságnak. Minden részlet mély nyomott hagyott lelkében, különösen pedig az az észlelt mosoly és gyöngéd tekintet. Úgy tűnt, mintha újra hallaná a hangját. Egyszerűen képtelen volt megértetni, hogy egyetlen emberi hang sem hasonlítható össze azzal a lágy zengéssel, amelyen a Mennyei Királynője valóban szólt hozzá, még ha ő fel sem tudta fogni, miért őt, a tudatlant választotta ki, és miért kérte, hogy körmenetben jöjjenek arra a helyre, és hogy a főtisztelendő atya kápolnát építtessen oda. Még a nevét is alig tudta megjegyezni. Olyan nehéz volt!

A vizsgálóbizottság két évig dolgozott. Végül 1862. január 2-án Tarbes püspöke mélyen megrendülve adta hírül a híveknek egy főpásztori körlevélben: „Úgy ítéltük meg, hogy a Szeplőtelen Fogantatás, Isten Anyja, 1858. február 11-én és az ezt követő napokban tizennyolcszor valóban megjelent Soubirous Bernadettnek.”

Látok!

A massabielle-i jelenéseket vizsgáló bizottság munkája hosszan tartó, rendkívül alapos és átfogó volt.

Amióta az uralkodó eltávolította a barlang megközelítését akadályozó kerítést, sok minden megváltozott Lourdes-ban. Jacomet felügyelőt áthelyezték Alais-ba, Massy prefektusnak pedig Grenoble-ba kellett távoznia. Már az is nagy eredménynek számított, hogy nem váltották le őket. Az ügyész azonban megmaradt hivatalában, de kellemetlenül érezte magát, mint aki vesztett csatából tér vissza. A helyzetet súlyosbította, hogy mindez egy szegény kis pásztorlány miatt történt, aki a közhiedelemmel ellentétben egyáltalán nem volt buta, sőt, fél Franciaország rajongott érte.

A polgármester, hogy beosztottja előtt megőrizze tekintélyét, állandóan ismételte, hogy a kerítést csak azért állította föl ideiglenes jelleggel, hogy a Toulouse-i Atheneum szakemberei zavartalanul kivizsgálhassák a váratlanul fakadt forrás vizének minőségét, és megmondják egyszer s mindenkorra, iható-e káros hatás nélkül. Szükség volt ilyen elővigyázatossági intézkedésekre. Amikor azonban a tények tisztázódtak, eltávolította a kerítést. Természetesen senki sem hitt neki, de hagyták, hadd mondja a magáét, mert valójában szívügyének tartotta a város javát. S közben felépültek az első szállodák azon zarándokok sokasága számára, akik kegyelmet jöttek kieszközölni. Egy hévízforrás esetében a dolgok valószínűleg nem így zajlottak volna. Lacadé ebben nem kételkedett.

A tényfeltáró bizottságot nem érdekelte a lelki esemény anyagi vetülete. Mielőtt tagjai munkához láttak volna, összegyűltek a Szent Péter-templomban, hogy segítségül hívják a Szentlelket. Aztán maguk elé rendelték a föltételezett jelenések legszavahihetőbb tanúit. Megjelent Jeanne Abadie a látnok más iskolatársaival együtt, Marie-Thérèse nővér nevers-i nővértársaival, a Sajon unokatestvérek, Bernarde, Basile és Lucille nagynénik, Croisine Bouhouhorts a kis Justinnel, aki sehogyan sem tudott nyugton maradni, és kezeckéivel mindent meg akart ragadni. De itt volt Antoine Nicolau az anyjával, madame Milhet, Louis Bouriette, Dominique Cazenave, Emmanuelite és Jean Baptiste Estrade, monsieur Clarens és sokan mások.

Bernadett, mintha nem is lenne tudatában, hogy ő az egész dolog főszereplője, a templom egyik sarkában húzta meg magát szüleivel és testvéreivel együtt. Úgy kellett odahívatni, hogy térdeljen le ő is az oltár elé.

Egyszerre csak felhangzott a Veni Creator Spiritus kezdetű himnusz. Miközben a közösség a Vigasztalót hívta, hogy ajándékozza meg hét ajándékával, a kis Soubirous, aki nem tudott latinul, átadta magát az orgonazengés élvezetének. Szeretett volna így maradni, mintsem alávetni magát a különböző kérdések keresztüzének, amelyekkel mintha csapdát akartak volna neki állítani. A bizottság tagjai azonban sem azon a napon, sem a következőkön nem tudták kizökkenteni nyugalmából.

– Elmondanád, milyen titkokat bízott rád a Szent Szűz? – kérdezte tőle egy kanonok.

– Nem lehet. Ha elmondanám őket, többé nem lennének titkok – tért ki a válasz elől a kislány.

– Fogadjunk, hogy azt mondta, légy apáca.

– Nem! Téved!

– Csakugyan megparancsolta, hogy egyél füvet? Pedig nem vagy állat!

– Maga sem az, de mégis eszi a salátát.

Egyszóval Bernadettet nem lehetett zavarba hozni.

A püspök mindenekelőtt időt akart nyerni. A jelenések története szappanbuborék módjára szétpattanhat. Föltételezhető volt, hogy bizonyos csodásnak vélt gyógyulások idővel hamisnak

bizonyulnak. Néha – figyelmeztet monsieur Laurence – a tudomány nem tudta megítélni, hogy természetes folyamatról van-e szó, mert az okai ismeretlenek. Csodáról gyakran nem is lehetett beszélni. A püspök tehát úgy döntött, hogy csak a legkiemelkedőbb gyógyulásokat vizsgálják ki.

Végül hosszan tartó viták és orvosi vizsgálatok után a bizottság csak tizenöt gyógyulást nyilvánított csodálatosnak.

Időrendben az első kettőnek az alanyai gyerekek voltak. Marie Moreau-t, a tartas-i illetőségű tizenhat éves lányt, aki Bordeaux-ban tanult, egy napon szörnyű betegség támadta meg: mindkét szemén szétszakadozott a recehártya. Csak vérfüggönyön keresztül látott, amely napról napra sűrűbbé vált. Egy nap aztán a lány teljesen megvakult. A kétségbeesett szülők azonban nem adták föl a reményt, híres szemorvosokhoz fordultak, de teljesen eredménytelenül.

Kis idő múltán egy olyan újság került az apa kezébe, amely egy beteg Lourdes-ban történt hirtelen gyógyulásáról számolt be. Ezt a lehetőséget is meg kellett ragadni. Lemondtak arról a tervről, hogy elviszik egy fővárosi orvoshoz, helyette Moreau-ék úgy döntöttek, hogy elkísérik lányukat Lourdes-ba. Az apa erős hittel belemártotta a zsebkendőjét a csodás forrásból fakadó vízbe, és néhány pillanatra a lány szemére helyezte. Amikor levette, Marie fölsikoltott.

– Látok!

Megmagyarázhatatlan módon meggyógyult.

Jules Lacassagne fiatalabb volt, alig tizenkét éves. Apja, a vámtiszt nem hitt Istenben. Furcsa és ritka betegség támadta meg a fiát, amelyet népnyelven vitustáncnak neveznek. Az állandó idegzsába nem hagyta nyugton szegény gyereket. S mintha mindez nem lett volna elég, a nyelőcsővéen daganat keletkezett. Csak néhány csepp tejet tudott inni egy tüvel nyitott résen. A szerencsétlen Jules életben maradása kérdésessé vált: előbb-utóbb éhhalál várt rá. Az orvosok véleménye szerint műtét nem jöhetett számításba.

Az anyja elvitte a tengerre abban a reményben, hogy jól tesz neki, de minden hiábavalónak bizonyult. Azaz nem éppen minden: egy napon a gyerek egy újságpapírt talált a parton, amely Marie Moreau hirtelen gyógyulásáról adott hírt. Elolvasta és felcsillant benne a remény szikrája. Kezdetben nem szólt semmit attól való félelmében, hogy apját, aki a hitet babonáságnak tartja, kihozza a sodrából. Csak anyjának számolt be bizalmasan.

Ő viszont könnyen meggyőzte férjét. „Legalább”, mormogta az ember, „elmondhatjuk, hogy mindent megpróbáltunk”.

Másnap útra keltek. Amikor a Massabielle-hez értek, az apa kezébe vette a pillangósúlyú Jules-t, és vizet adott inni neki egy kulacsból. Először lassan szürcsölte, majd egyre könnyebben nyelte, a végén pedig mind kiitta. Erre az apa reszketve odanyújtott neki egy doboz kekszet.

– Egyél! – nyögte ki nagy nehezen.

Jules vett egyet, és pillanatok alatt lenyelte. Mindjárt másik után nyúlt, és éhségében azt is mohón befalta. Minden mozdulata normálissá vált, szemei pedig csillogtak az örömtől. Erre az apa és az anya sírva térdre borultak. A Szent Szűznek köszönhetően Jules-ük meggyógyult.

Milyen hideg!

Bernadett boldog napokat élt, amióta egy másik osztályban, új osztálytársak között találta magát, és új tanítók elé járt a Menedékotthonhoz tartozó iskolába. A nővérek türelemmel tanították, nála fiatalabb társai pedig rokonszenvvel vették körül. Még csintalanságokat is elkövettek. Julie Garros-val, aki később nevers-i nővér lett, még lopásra is elszánták magukat. Az iskola ablaka alatt ugyanis egy ágyásban olyan szépen piroslott a földieper, hogy nem tudtak neki ellenállni.

– Én ledobom az egyik sarumat, te meg majd az mondod a tanító néninek, hogy leesett, és lemész érte. De ne felejtss el megtölteni földieperrel! – magyarázta társának Bernadett. – Aztán majd elosztjuk.

Az ötlet, jórészt az ügyeletes nővér hiszékenysége folytán, teljes egészében bevált, és senki sem kapta rajta őket a csalafintaságon.

Más alkalommal Bernadett egy dohányporral töltött szelencét kínált társainak. A dohányporból az orvos előírása szerint időnként szippantania kellett, hogy megelőzze az asztmatikus rohamot. Egyszerre csak az osztály mélyében olyan tüsszentéssorozat keletkezett, hogy haragra gerjesztette a tanító nővért. Szerencsére Marie-Thérèse nővér már nem volt ott, mert áthelyezték Nevers-be, különben bizonyára kemény büntetést rótt volna ki a kislányra a rosszkodás miatt.

Az iskolában jól mentek a dolgok. Bernadett végre megtanult írni, habár sokat küzdött a betűvetéssel, és néha napján még tájszólásból eredő kifejezéseket is használt. Azelőtt nemigen járt iskolába, mert testvéreire kellett felügyelnie, a szülők pedig, maguk is teljesen írástudatlanok lévén, nem segíthettek neki.

Most más gondjai voltak. Naponta akadt valaki, aki szerette volna látni, mintha ő lenne a Szent Szűz. Az óra legizgalmasabb pillanatában a portás nővér magához kérte. Társai szívesen megvédték volna az alkalmatlan látogatóktól, de ezúttal nem volt mentség. Bernadett sóhajtva fölállt, és engedelmesen távozott. A főnöknőnek nem volt bátorsága, hogy elutasítsa azokat a messziről érkezetteket, akik találkozni kívántak a mennyek kedvenc lányával. Köztük nemegyszer magas rangú prelátusok is akadtak, lehetetlenség volt hát elküldeni őket.

1860. február 5-én monseigneur Laurence a bérmálás szentségében részesítette a tizenhat éves Bernadettet. Kora ellenére a leány alacsony maradt, de arca kerekdedebbé vált, a szemei pedig, amelyekkel az Angyalok Királynőjét látta, még jobban csillogtak.

Időről időre egy nővér elkísérte a Gras-malomba, hogy üdvözölje testvéreit és szüleit, vagy pedig a barlanghoz, hogy elmondja a rózsafüzért. Bernadett továbbra is úgy öltözködött, mint a Pireneusok parasztasszonyai. A pamutból készült bő ruha elé kötényt kötött, a nyakába meg sálát terített, haját kendővel fedte be.

Egy ideje fillérekért áruba bocsátották egyik fényképét. A látnok tudott róla.

– Ez a bizonyítéka annak, hogy milyen keveset érek, mondta meggyőződéssel, fejét lehajtva.

Egy másik kép alján a „PP Bernadett” fölirat állt. A két mássalhangzó azt jelentette: „imádkozzatok Bernadettért” („Pergate per...”). A gyerekek ebből gúnydalt csináltak. Amikor Bernadettet bosszantani akarták, összefogózva körültáncolták és ismételték:

– Pipi, Bernadett! Pipi, Bernadett!

Időközben a barlang előtt a munkások egy csoportja elsimította a terepet, és megvetette az alapjait a kápolnának, amelyet az Úrnő kért. A mohával benőtt barlangmélyedésben pedig elhelyezték a Szűzanya gipszszobrát.

Lourdes plébánosát nagy gond gyötörte. Milyen jövő vár a már majdnem tizenhat éves kislányra, akire rátekinthet az ég? Peyramale atya, aki felelősnek érezte magát Bernadett jövőjét illetően, egy napon elment a Menedéköthönba, és föltárta gondjait.

– Ha a Szent Szűz kiválasztott téged, ez azt jelenti, hogy vannak tervei veled. Ha én a te helyedben lennék, igyekeznék, hogy ki ne ábrándítsam. Mik a terveid?

– Nekem? – csodálkozott el a látnok. – Magam sem tudom, atyám. Valószínűleg úgy teszek, mint a velem egykorú lányok.

Az abbé haragra lobbant.

– Hiszen másoknak a Szűzanya sohasem jelent meg! Neked egyedülálló kegyelemben volt részed, érted? Egy napon az oltár tiszteletére juthatnál.

Mit tehetett, kifutott a száján. Gyorsan meg is bánta, annál inkább, mert Bernadett egészen megrettent.

– Ó, nem, atyám! Én csak azt hallgattam és azt ismételt meg, amit a Szűzanya parancsolt.

– Szerinted, Bernadett – folytatta a plébános, most már nyugalmat erőltetve magára –, ha az ég lehajol a földre, az olyan apróság? Csak nem akarsz férjhez menni, gyerekeket szülni a világra, és idegenek házában szolgálni? Ezt akarod?

A lányka lehajtott a fejét.

– Néha, atyám – vallotta be –, arra gondolok, hogy nővér leszek, de nem tudom, mit válasszak.

Peyramale atya elmosolyodott.

– Ha így van, akkor jó úton jársz. Légy nyugodt, megfontoltan dönts. A tizenhat év kevés ahhoz, hogy valaki ilyen komoly döntést hozzon.

– De én már tizennyolc vagyok, atyám!

Igaza volt. Minden idők egyik legrendkívülibb eseményének főszereplője alig érte el az egy méter negyven centi magasságot, és megőrizte gyermekien ártatlan tekintetét. Társai csak akkor észlelték, hogy különbözik tőlük, amikor ott térdelt a Menedéköthön kápolnájában, az aranyozott fából készült barokk szobor előtt, amely a Szűzanyát ábrázolta lehajtott fejjel és irgalmat ígérő kitárt karokkal.

1863 szeptemberében a plébános bemutatta Bernadettet földijének, Joseph Fabisch úrnak, a neves szobrásznak, aki a lyoni Szépművészeti Akadémián tanított. A nemesi származású Lacour nővérek, a Chasselay kastély tulajdonosai kifejezték óhajukat, hogy fedezzék minden költségét egy carrarai márványból készülendő szobornak, amely a Szeplőtelen Fogantatást ábrázolja, és amellyel majd föl váltják a barlangmélyedésben álló gipszszobrot.

– Az egyetlen föltételünk, hogy hasonlítson a Szent Szűzre – mondták –, akit Bernadett Soubirous saját szemével látott.

A szobrász, akit boldoggá tett az iránta való bizalomról tanúskodó megbízatás, elárasztotta kérdéseivel a látnokot, és figyelmesen jegyezte minden válaszát. A lány igyekezett megértetni vele, milyen volt a Szent Szűz, ennek érdekében még szobrot is állt, de a leendő alkotás vázlata teljesen kiábrándította. Erre a szegény művész újra elhalmozta kérdéseivel, Bernadett pedig megint testtartásával próbálta érzékeltetni, milyennek is kellene lennie a szobornak.

– Nekem tetszik a vázlat – szólt elismerően a szobrászhoz Peyramale atya –, de ő, aki saját szemével látta a Szent Szűzet, bizonyára másként ítéli meg. Ne vegye tőle rossz néven.

Fabisch úr nagy márványtömböt hozatott Carrarából, és a modell segítségével, valamint kijelentései alapján aprólékos gondnal, legjobb tudása szerint megalkotta művét. A kész szobron valójában még jobban kiütköztek a vázlat hibái.

– Milyen hideg! – szalasztotta ki száján a látnok, aki egészen lehangolódott, amikor meglátta a szobrot. De hogy enyhítsen elmarasztaló véleményén, halkán megjegyezte:

– Igen, szép, de ez nem ő.

Természetesen igazságtalanság lett volna hibáztatni a lyoni szobrászt e sikertelenségért. Aki úgy ismerte a Mennyei Királynőjének mosolyát és gyöngédségét, mint Bernadett, az nem lehetett elégedett, még ha látta is, milyen gonddal igyekezett kidolgozni a szobrász olyan részleteket is, mint a ruha ráncai, a rózsák meg a fátyol. A szoborból hiányzott az, ami a legfontosabb: a mennyei ragyogás, amely tizennyolc alkalommal is elkápráztatta Bernadettet.

Ért a sárgarépa tisztításához

1864. április 4-én húszezer ember tódult a Massabielle-i-barlanghoz, hogy jelen legyen a szobor felállításánál. A látvány magasztos volt ugyan, de a várakozók csalódtak, mert a látnok nem jelent meg. Néhány nappal előtte olyan heves asztmaroham fogta el, hogy az otthonban kellett maradnia. A nővérek semmi áron nem akarták elkísérni a barlanghoz, nehogy kitegyék egyesek fanatizmusának. Mindig akadt valaki, aki a megrázó csodák hatására elébe vetette magát, hogy megérintse ruháját, vagy éppenséggel levágjon belőle egy darabot, és így értékes ereklyéhez jusson. Bernadett megbotránkozott a dolgon.

– Mi köze az egésznek énhozzám? – ismételte. – Ostobák! Inkább a Szűzanyának köszönjék meg!

Peyramale atya, akinek semmije sem maradt, miután kifizette Lourdes szegényeinek a házbérét, ugyancsak nem lehetett jelen a szobor leleplezésénél, mert súlyosan megbetegedett. Mint mindig, most is a szomszédos községben gyakorló orvosöccse gyógyíttatta és fedezte orvosságainak költségét.

Az atya gyakran tépelődött, hogyan fog eleget tenni a kápolna építésére vonatkozó kérelemnek, amely az Úrnő ajkáról hangzott el. Szerencsére közbelépett Tarbes püspöke, és hihetetlenül rövid idő leforgása alatt az egész világból csak úgy ömlött az adományok esője.

Az óriási összegből nagy dolgokat lehetett véghezvinni: megvették a községtől a Barlangok hegyét, pályázatot hirdettek a legismertebb építészek számára, hogy majd a legjobb tervrajz alapján fölépüljön Lourdes csodálatos bazilikája, amelyről a plébános álmódott. Olyan nagyak akarta, mint amilyen nagy Isten Anyjának az irgalmassága, díszes rámpákkal, az ég felé emelkedő tornyokkal és egy olyan térrel, ahol majd napközben lehet könyörögni a betegek gyógyulásáért, az éj beálltával pedig égő fáklyákkal körmenetet tartani. Egy mindenkiért, mindenki egyért. Álom volt ez még csak, de a megvalósulás reménye földerengett, és az abbénak ez elég volt.

Közben Bernadett továbbra is homályban élt, abban a meggyőződésben, hogy neki semmi köze sincs a lourdes-i csodákhoz. A plébánosnak igaza volt: a lánynak döntenie kellett a mellett a kongregáció mellett, amely a legjobban vonzotta, szem előtt tartva törékeny egészségi állapotát. Szeretett gondoskodni a betegekről, még a legvisszataszítóbbakról is, és pedig csodálatos egyszerűséggel, magától értetődő természetességgel. Nagyon jól tudott horgolni is, mégis mindenki igyekezett meggyőzni, hogy nem ért semmihez sem, abban a nem titkolt félelemben, hogy fejébe száll a dicsőség.

Egy napon monseigneur Forcade, Nevers köztiszteletnek örvendő püspöke ellátogatott a Menedéketthonba, hogy megismerkedjen vele. Bernadett, aki jövetelének jelentésével volt megbízva, olyan erővel rázta meg a kisharangot, hogy a püspök, bár nem ismerte, lourdes-i tájszólásban szólta rá:

– Ölég! Ölég!

Röviddel utána megkérte a főnöknőt, hogy mutassa be neki a látnokot. Bernadett, szokásos paraszti öltözékében, éppen sárgarépát tisztított egy tuskón ülve a kemence mellett. Amikor megpillantotta a püspököt, letérdelt előtte, és megcsókolta gyűrűjét, majd folytatta a sárgarépa tisztítását.

Monseigneur Forcade nem sokkal később magához hívatta.

– Mért nem megy el apácának? – tette fel neki a kérdést.

– Mert túl szegény vagyok – válaszolt a lány. – Hiányzik a kelengyém.

– Arra nincs szükség, ha hivatást érez a szerzetesi életre! A kelengyéről meg majd én gondoskodom.

– Aztán meg, kegyelmes uram, nem értek semmihez sem.

– Ez nem igaz! – ellenkezett a püspök. – Tudja tisztítani a sárgarépát. Saját szememmel láttam.

Mindketten elnevettek magukat, és barátokká váltak.

Néhány napra rá Bernadett elhatározásra jutott.

– A nevers-i nővérek mellett döntöttem, mert semmit sem tettek annak érdekében, hogy magukhoz édesgessenek – mondta. – Csak elfogadjanak, mert beteges vagyok, és nem sok hasznomat vehetik...

Kérését az anyaház főnöknője természetesen elfogadta, mint mennyei ajándékot. Ezzel ellentétben Lourdes-ban, amikor elterjedt a hír, hogy a látnok eltávozik körükből, a többség meglepődött. Az illúziókról le kellett mondani: nem tér vissza többet.

Bernadett vágyott rá, hogy még egyszer, utoljára elmenjen imádkozni a Massabielle-i barlanghoz. Semmivel sem árulta el fájdalmát, de szomorúságának elrejtése rendkívüli erőfeszítést követelt tőle.

1866. július 3-án, a Nevers-be való távozását megelőző este engedélyt kapott, hogy utoljára étkezzen szeretteivel együtt. Édesanyja betegeskedett, de nem akart lemondani e vigaszról.

– Nem látjuk többé egymást – mondta szeretett lányának gyöngéd hangján, amelyből szinte már hiányzott az élet.

– Miért? – ellenkezett a lány. – Van vonat, édesapa meg jól keres. Majd vele együtt eljössz Nevers-be.

– Bízunk a Boldogságos Szűzre.

Az útipoggyász már készen állt: egy nagy koffer, egy kitömött zsák és egy esernyő. Eljöttek a barátai, hogy elköszönjenek tőle, s mindenki emlékeztette valamire vagy kért tőle valamit. Bernadettnek türelemmel kellett lennie hozzájuk, megengednie, hogy megöleljék, ígéretet tennie, hogy imádkozik értük, mindenkinek valami kis emléktárgyat hagynia. Mikor az utolsó látogató is elment, beállt a nyugalom.

A kocsiban, amely másnap Tarbes-be vitte csomagostul, ott volt a testvére, Bernarde nagynéni és Victorine nővér. Amikor megérkeztek a vasútállomásra, Bernadett utoljára átölelte őket, és felszállt a vonatra két másik jelöltnővel, Léontine-nel és Marie-val, valamint két apácával együtt.

A felharsanó füttyszóra a vonat megindult. Fapadján ülve Bernadett látta, miként tűnik el a távolban mindaz, amit szeretett, és amit nem lát többé. Legszívesebben sírt volna, de sikerült úrrá lennie érzelmein, hogy ne szomorítsa meg útítársait.

Lourdes hegyei egyre kisebbedtek, színük sötétebb kékre váltott, majd teljesen eltűntek. A nyár sárgászöldbe vonta a mezőket, itt-ott pipacsok piroslottak. Szőlősorok, erdők és tarlók sorakoztak egymás után. A forróságtól sápadt eget a gőzmozdonyból emelkedő füst sötét felhői szennyezték be.

Bordeaux-ban hosszabb ideig várakoztak. A lány, aki még sohasem utazott, olyasmit látott, ami csodálkozással töltötte el: a Botanikus Kert aranyhalait. Sok gyerekszem tapadt a virgonc halakra, de azok rájuk sem hederítettek. Bernadett is akváriumban érezte magát, de őt zavarta az a nagy tömeg, mely le sem vette róla a szemét.

A következő megálló Périgueux volt, majd a vonat befutott Nevers-be, s az elfáradt és elálmosodott Bernadett végre nyugovóra térhetett.

Ennyi izgalom után azonban késett az álom. A szobáskában felrémlettek Bernadett előtt a kedves arcok és az ismert táj részletei. Egyaránt szenvedett attól, amit elveszített, és ami várt rá. Nevers-ben – ezt már régóta tudta – az újoncok mesternője Marie-Thérèse Vauzou nővér volt. Vajon most is olyan barátságatlan lesz hozzá, mint régen? Ki tudja!

Az álom végül mégiscsak hatalmába kerítette, és Bernadett átengedte neki magát. Egyelőre a holnapi nap még nagyon távolinak tűnt.

Szabad-e ugrókötéllal játszani?

Marie-Thérèse Vauzou nővér, egy ügyvéd iskolázott, de merev lánya, aki a legjobb intézményekben nevelkedett, hogy felkészüljön a társadalmi életre, számtalanszor feltette magának a kérdést, hogy a Mennyei Királynője miért éppen egy tudatlan falusi lányra vetette tekintetét, de nem tudta a választ. Végül el kellett fogadnia a tényt, hogy a kis Soubirous rendkívüli kegyelemben részesült, bármilyen szerény képességű is.

– A pihenés ideje alatt szabad-e ugrókötéllal játszani? – lepte meg kérdésével Bernadett. Az újoncnők nevelője biztosra vette, hogy a kislány butácska maradt, és neveletlen.

Bernadett jövetele az általános főnöknőt is aggasztotta, de más okból. Attól tartott, hogy a kislány a Saint-Gildard zárda bálványa lesz. Remélte azonban, hogy a nővérek és a lányok érdeklődése előbb-utóbb lelkad, de addig végérvényesen ki kell elégíteni kíváncsiságukat. Utána mindjárt kitörölteti a noviciátus szótárából a „jelenések” kifejezést.

Július 8-a vasárnapra esett. Kora délután a nővérek és a lányok – mintegy háromszázan – a noviciátus nagytermében gyülekeztek. Bernadettet felkérték, hogy részletesen mesélje el csodálatos élményeit, hiszen már többször is szólt róluk. Aki a szerzetesi ruhára vágyik, annak mindent el kell hagynia.

– 1858. február 11-én – kezdett hozzá mondanivalójához zavarában, hiszen minden szem részegeződött – fa nélkül maradtunk...

Bernadett inkább a szívéből, mintsem az emlékezőtehetségéből merítette történetét, s így mondatai igen szaggatottakká váltak.

Amikor Marie-Thérèse meghallotta, hogy azt mondta, a barlangból fakadt víz bűdös volt, és ihatatlan, megbotránkozva félbeszakította:

- Ez a lány nem tudja, miben rejlik az önmegtagadás – jegyezte meg élesen.
- De a víz tényleg piszkos volt – erősködött Bernadett.
- Na jó, folytasd.

Ezután már csak néhány kérdést intéztek hozzá. Miután teljesen kimerítette a témát, a lány egy nővér segítségével kibontotta csomagjait. Volt ott mindenből egy kevés: fehérnemű, dohánypor asztma ellen, csokoládé. Túl sok dolog. Le kellett mondania mindenről, amire nem volt különösebben szükség. Bernadett nem létezett többé: a lourdes-i jelöltőt ezután Marie-Bernard-nak kellett szólítani. Az újoncnők mesternője úgy döntött, hogy a lány keresztnévéhez fűzi a Boldogságos Szűz nevét. Így lesz a legjobb!

Kezdetben Marie-Bernard sokat szenvedett attól a gondolattól, hogy nem látja viszont a barlangot. Néha-néha sírt is, de újonctársainak arcát is gyakran áztatta könny.

– Ez jó jel. Azt jelenti, hogy igazi hivatásérzetetek van – mondták a nővérek, igyekezvén megvigasztalni őket.

Végül minden szépen elsimult. Marie-Bernard nem húzódott már vissza a kert sarkába, hogy a Vizek királynője előtt sírja ki magát, amely egy barlangfélében volt, és a Massabielle-re emlékeztette. A mosoly újra megjelent arcán, és kedvvel dúdolgatott.

Marie-Thérèse nővér megragadott minden alkalmat, hogy megalázza. Nem rosszindulatból, hanem az a szándék vezette, hogy méltóvá tegye a természetfölötti adományokra, amelyekkel a Szent Szűz halmozta el. Szerinte ez tökéletes nevelési módszer volt.

– Össze kell, hogy törjem – mondta neki egy napon.

– Remélem, jó érzékkel teszi – nevetett Marie-Bernard abban a meggyőződésben, hogy az első hibáját azzal bünteti, hogy megcsókolgatja vele a padlót, vagy pedig órák hosszáig térdelni hagyja. Különben ezt az utat mindegyiküknek végig kellett járnia.

Minden nap akadt valaki, aki becsöngetett a Saint-Gildard ajtaján abban a reményben, hogy megláthatja Lourdes híres lányát, de ritkán teljesült a vágya. Marie-Thérèse nővér hajthatatlan maradt, s nem tett kivételt senkivel.

Július 29-e nagy nap volt a negyvennégy jelölt számára, mert ezen a napon váltak újoncokká. A szertartás alatt, amelyet a püspök celebrált, Marie-Bernard csodálkozva látta, hogy egyik noviciustársa csukott szemmel élvezi az ünnepélyes óra édességét. François Soubirous gyakorlatias lánya azonnal fölfogta, hogy ebben az órában nem a vak legyet kell megjátszani.

– És ha felbuksz? – vonta kérdőre figyelmeztetően. – Jobb, ha oda nézel, ahova lépsz.

Marie-Bernard nővér boldog volt, hogy felvehette a szerzetesnővéri ruhát, amely egyenlővé tette a többiekkel. Különösen a fátyolt kedvelte, mert módot adott rá, hogy lásson, jóllehet ő rejtve marad.

– Ez az én házacskám – magyarázta egy napon társnőjének, aki le nem vette róla a szemét.
– Azért jöttem ide, hogy elrejtőzzem.

A betegekhez osztották be kiegészítő szolgálatra. Ez egyáltalán nem volt nehéz megbízatás, de az asztma újra elkezdte gyötörni. Néha lélegzése nehezzé vált, a légszomj okozta szenvedés pedig köhögési rohamot váltott ki. Ilyenkor sápadtan és verejtékezve egy székre támaszkodott, és megkísérelt lélegzethez jutni. Ha éjjel érte el a roham, ott maradt, ahol volt, csak hogy ne zavarja társait.

Végül egy napon elvitték a betegosztályra. Az ügyeletes nővér azt a feladatot kapta, hogyha rosszabbra fordul az állapota, akkor hívja az újoncnők mesternőjét. De a beteg senkinek sem akart a terhére lenni, ezért igyekezett meggyőzni a nővért, hogy a roham majdnem elmúlt, és ő le tudja győzni.

Semmilyen kiváltságra nem tartott igényt. Remélte, hogy mindenki ugyanolyan újoncnak tartja, mint a többieket, és bűnbánóan lehajtotta fejét, amikor Marie-Thérèse nővér a szemére vetette hiúságát, és intette, hogy meg kell javulnia.

Október 25-én egy erős asztmaroham teljesen legyengítette a beteget. Az orvos, akit azonnal hívtak, csak tehetetlenül legyintett, és azt mondta az újoncnők mesternőjének, hogy Marie-Bernard nem éri meg a reggelt.

A hír pillanatok alatt elterjedt a Saint-Gildard-ban, és nem volt, akit ne kerített volna hatalmába a szomorúság. Miért akarja a Szűzanya ilyen gyorsan magához venni a legkedvesebb újoncnőt? Mindenki imához készülődött, kilencedekbe fogtak, és gyertyákat gyújtottak a szentképek előtt.

Marie-Thérèse nővér volt az egyetlen, aki nem vesztette el a fejét a betegosztályon, s intézkedett, hogy Marie-Bernard a betegek kenetében részesüljön, majd az általános főnöknő engedélyével letette a fogadalmat a haldokló újoncnővel (in articulo mortis). Szükség volt azonban a püspöki dispenzációra, de a püspök éppen akkor nem tartózkodott a székhelyén. Végre estefelé két nővér rátalált, s elkísérte a Saint-Gildard-ba.

Amikor monseigneur Forcade belépett a betegosztályra, Marie-Bernard éppen hörgött, s vért is kiköhögött.

– Kedves lányom – szólt hozzá a püspök fölélé hajolva –, azt mondták, hogy nagyon rosszul van, és fogadalmat akar tenni. Vajon így van ez?

– Igen, de nem tudom elismételni a szövegét – küszködött a beteg a szavakkal.

– Legyen nyugodt, majd én elmondom a maga nevében. Elég, ha „Amen”-nel válaszol.

A szertartás befejeztével a püspök arra kérte, hogy ne feledkezzen meg róla a mennyországban, majd elment, abban a meggyőződésben, hogy nem látja viszont élve ezen a földön.

Az ágy végénél ottmaradt az általános főnöknő. Ő akarta lezárni a látnok szemét. De teljesen váratlanul a beteg magához tért.

– Most nem halok meg – mondta szokásos hangján.

– Ó, csakugyan? – szólt a főnöknő, s igyekezett örömét kifejezni. – A püspök úr tehát hiába fáradozott. Maga ezt tudta, ugye? De ne kergessen álmokat: fogadalma érvényét veszttette, mert meggyógyult. A többiekhez hasonlóan vissza kell térnie a noviciátusba.

– Ahogy mondja, anyám – mosolygott Marie-Bernard, és sóhajtva hozzáfűzte: – A jó Isten nem akart magához venni, mert még nagyon rossz vagyok.

Helyette a mindössze negyvenegy éves Louise Soubirous halt meg, az édesanyja, akit tönkretett a nyomor és a küszködés.

– Biztos vagyok benne, hogy a mennyországban van, jelentette ki a lánya, amikor hírül vette, hogy a Szeplőtelen Fogantatás napján árva maradt, de könnyeit nem tudta visszatartani.

Feladat nélkül

Marie-Bernard betegsége minden nővértársát aggasztotta, de szerencsére a gyógyulás gyorsan haladt. Az újoncnő alig várta azt a pillanatot, amikor teljes erejével újra a szokásos feladatoknak szentelheti magát. Egyre többször ismételte, hogy a Saint-Gildard a mennyország egy kis darabja.

Marie-Thérèse nővér különösen ügyelt rá. Neki nem tetszettek a kiváltságos lelkek. Bizalmatlanságában mindig attól félt, hogy valamit elrejtenek előle. A látnokot gyakran ugratta – ez is a nevelési módszeréhez tartozott –, emlékeztetvén, hogy valamikor a nyáját őrizte a mezőn. Az ügyvédi sarj, amely a díszes szalonokhoz szokott, fel se tudta fogni, milyen örömet jelentettek a kis Bernadett számára a gyöngéd báránycák, a virágzó rét, a nagy fehér felhők és a dombok csöndje. A mennyországi hangulat átéréséhez elég volt számára a harangok zúgása.

Az újoncnők szegény mesternője, aki túl szigorú környezetben élt, szánalmat keltett maga iránt a molnár lányában. Marie-Bernard nővér, aki meg volt győződve arról, hogy teli van gyarlóságokkal, és hogy ő a lehető legjobb lelkivezetőre talált benne, hálás volt neki, és őszintén kívánt neki jót. Egy napon, amikor meglátta, hogy hazatérőben van egy útról, átölelte, ahogyan ezt még az édesanyjával sem tette. Az újoncnők mesternője meghökkent. Néhány nappal később azonban ironikusan megjegyezte:

– Úgy látszik, a pásztorlányok csak pásztorlányokkal barátkozhatnak. Igazam van?

A zárda várótermében mindig akadt valaki, aki szeretett volna találkozni a látnokkal, de nemigen járt szerencsével. Egy napon egy édesanya jött el beteg kisgyermekével. Egyszerűen nem lehetett elküldeni. Marie-Bernard nővér ölbe vette a kis teremtményt, és elment imádkozni vele az újoncház kápolnájába. Mivel a kisgyermek meggyógyult, attól a naptól kezdve a portás nővér a püspökökön kívül a kétségbeesett anyáknak is megengedte a látogatást.

– A Szent Szűz azért választott ki, mert nem érek többet egy porszemnél – ismételte Marie-Bernard nővér, csodálkozva, ha valaki magasztalta, amiért közvetít az ég és a föld között.

Gyermeki ártatlanságában minden apróságnak tudott örülni. Egyszer bement a konyhába, és mivel nem talált ott senkit, feljogosultnak érezte magát, hogy megtöltse meleg vízzel egy beteg nővér edényét. Pillanatok alatt ott termett a megbízott nővér, és miután felfedezte a lopást, szinte magánkívül kiabálta:

– Ehhez engedély kell! – emlékeztette. – Tegye vissza oda, ahonnan elvette.

A lány nem tudta visszafojtani nevetését:

– A csapról vettem a vizet! Hogyan tegyem vissza a vízvezetékbe?

Szerencsére egy másik, rugalmasabb felfogású nővér megmentette a helyzetet, és Marie-Bernard elmehetett anélkül, hogy büntetést kapott volna, hiszen a Saint-Gildard-ban sem számított bűnnek elvenni egy kis meleg vizet.

Más alkalommal karikára vágott sárgarépat szolgáltak fel az asztalnál. A répakarikák olyan kemények voltak, hogy folyton kiugrottak a látnok villája alól, és az asztalon kötöttek ki. Természetesen kitört a nevetés. A mulatságos eset alanya nem tehetett mást, mint hogy kézzel összekapkodja és megegye őket, majd elment Marie-Thérèse nővérhez, hogy megvallja bűnét.

Egyszer fölfedezte, hogy egy újoncnő tükröt rejteget.

– Valamit rá kellene írni – sugallta neki egyik társa. Marie-Bernard mindjárt kapta magát, és azzal az ártatlan szándékkal, hogy elgondolkodtassa a hiú újoncnőt, ráírta egy papírdarabkára: „A lelkedet nézegesd!”

Amikor a tükör tulajdonosa rájött, hogy valaki beleütötte az orrát a dolgaiba, mindent elmondott a főnöknőnek. A két csínytevő azonban megelőzte, a szabályok értelmében bevallotta vétkét, s penitenciát kért.

1867. október 30-án a negyvennégy újoncnő letette szerzetesi fogadalmát. Délután egyenként a püspök elé szólították őket, hogy átvegyék a feszületet, a szabályzatok könyvét, a rózsafüzért és az engedelmességi levelet, amely tartalmazta a megbízásokat, illetve teljesítésük színhelyét.

Marie-Bernard nővér neve nem hangzott el a felsoroláskor. Abban a hiszemben, hogy valami hibát követett el, kérdően nézett a püspökre.

– Nincs semmilyen feladat – mondta monseigneur Forcade.

Ekkor a főnöknő a püspökhöz lépett, és mosolyogva megjegyezte:

– Ez a lány semmihez sem ért.

– Valóban így van, Marie-Bernard nővér? – tette fel a kérdést a látnoknak az egyházi előljáró.

– Így van, monseigneur. Hiszen saját szemével láthatta, hogy csak a sárgarépa tisztításához értek.

A püspök meglepődött a válaszon. A lány csakugyan azt hitte, hogy a Szűzanya csupán azért választotta ki, mert a legtudatlanabb.

– Ha ön is úgy gondolja, monseigneur – szólalt meg újra a főnöknő, rámutatva az egyetlen kizártra –, itt tarthatjuk. Azt hiszem, hogy a betegosztály a legmegfelelőbb hely számára, mivel gyakran betegeskedik.

– Jól van.

A püspök csak ezután adta át Marie-Bernard nővérnek a feszületet, a szabályzatot és a rózsafüzért. Meghatódva fűzte hozzá:

– Mindenekfölött azzal bízom meg, hogy imádkozzék.

Lourdes híres lánya sohasem értette meg, hogy nem a megbecsülés hiányáról van szó, hanem ellenkezőleg, hogy kiváltságos helyzetet élvez. Valamennyien meg akarták védeni az emberek kíváncsiságától, és megóvni egy olyan feladattól, amely megrövidíthetné értékes jelenlétét.

Marie-Bernard nővér betegápoló lett a Saint-Gildardban. Miután elődje, a megbízott nővér meghalt, felelősségi köre növekedett. A gyengélkedő nővérek szívesen vették, hogy ápolja őket, mert türelmes volt hozzájuk, és tudott mosolyogni. Kellő időben ejtette ki a kellő szót, de szükség esetén még intelmekben sem fukarkodott. Robert Saint-Cyr, az újoncház orvosa nem győzte csodálni ezt a kicsiny, törekény teremtet, aki kedvességével át tudta hidalni az akadályokat.

1869 októberében Marie-Bernard nővér megbetegedett. Egy-egy alkalommal annyi vért köhögött ki, hogy csészéje félig megtelt. A gyógyszerek nem segítettek rajta.

– Ha önként áldozzuk fel életünket, akkor a mennyországba jutunk – ismételte.

Egy vérömlés alkalmával az orvos már-már azt gondolta, hogy a beteg sohasem gyógyul fel. Időközönként elővették az asztmarohamok, de utána, mintha mi sem történt volna, visszatért munkájához, és elégedett volt, mert a betegek nyugodtnak érezték magukat mellette.

– Ó, hát nem akar szenvedni egy kicsit a Szűzanya iránti szeretetből? – kérdezte jóságosan a jajgatóktól, mert abban az időben a fogakat fájdalomcsillapító nélkül gyógyították. – Többet ér az áldozat, mint az ima.

Amikor Lourdes hihetetlenül megnövekedett, kiépült, hogy tudja fogadni a zarándokokat és a betegeket, a Massabielle-i-barlangot elvették Peyramale abbétól, és két misszionáriusra bízta. Ezek – egyikük Henri Lassere történész, aki szembetegségéből a lourdes-i víznek köszönhetően gyógyult meg – hozzáfogtak a jelenések történetének megírásához. Még a kinyomtatás előtt sikerült elolvasatni művüket a látnokkal is. Információikat Marie Bernard testvéreitől, iskolatársától, Jeanne Abadie-től és Antoine Nicolau malmostól szereztek. Sajnálatos módon ennyi idő után a tanúk emlékezete kihagyott, és a két fantáziadús misszionárius saját képzelete szerint töltötte ki a hézagokat.

A látnok szinte rosszul lett, amikor a kéziratban az első jelenésről szóló részt olvasta.

„Mielőtt átmentek volna a vízen, Bernadett húga és Jeanne Abadie levették zoknijukat...”

– Nem igaz! Csak klumpájuk volt.

„Az Úrnő kitárta kezét...”

– Nem igaz! Összetette kezeit.

„A jelenés követte Bernadettet...”

– Nem így volt! Nem így volt!

Hogyan mertek olyasmiről írni, amiről nem tudhattak, hiszen még ő is ki volt téve a veszélynek, hogy bizonyos részletek kihullanak az emlékezetéből?

Küldetésem véget ért

1870-ben III. Napóleon császárnak az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy háborút üzenjen Poroszországnak, a német államnak, amelyet Bismarck kancellár olyan erőssé tett, hogy hadseregével egész Európát veszélyeztette.

Franciaországot magával ragadta a szörnyű háború. Augusztusban, egy hónappal a Sedannál elszenvedett nagy vereség előtt, amelyért III. Napóleon börtönnel és trónjával fizetett, a Saint-Gildard-ban katonakórházat létesítettek. Nem sokkal később azonban, amikor az ellenség megközelítette Nevers-t, a sebesülteket biztonságosabb helyre vitték, a noviciátus kertjében és udvarában pedig a védők húzódtak meg ágyúikkal együtt.

Azokban a Franciaország számára rendkívül súlyos napokban Marie-Bernard nővér megőrizte nyugalmaát.

– Isten mindenütt jelen van, a poroszok között is – ismételte. – Nekünk nem esik bántódásunk.

Miután Franciaország térdre kényszerült, hír érkezett Nevers-be, hogy François Soubirous csatlakozott Louise-hoz a mennyben. Nem sokkal később meghalt Lucille nagynéni is, Marie, a látnok húga pedig, aki egy szorgalmas paraszthoz ment feleségül, első két gyermekét gyászolta. A szerencsétlen asszonyt később még három fiától fosztotta meg a halál.

Gyász gyászt követett, s Marie-Bernard nővért minden halálhír megrendített. Egy napon Julie Garros, az új jelöltő igyekezett megvigasztalni.

– Te itt? – csodálkozott el legkedvesebb menedékházbeli társa. – Azt mondtad nekem, hogy sohasem leszel nevers-i nővér.

– Hát igen, de utána meggondoltam magam. Másokkal is előfordul ilyesmi, nem?

– Emlékszel rá, hogy egyszer földieperrel töltöttem meg a klumpámat?

– Hogyne emlékeznék – nevetett a lány. – De senki sem tiltotta meg, hogy szedjek belőle, és így nem is érzem magam bűnösnek.

Élvezet volt elcsevegni megannyi apróságról az udvar gesztenyefáinak árnyékában. A múltat idézve mintha újra kisiskolások lettek volna, megteltek életörömmel.

– Lourdes egészen megváltozott, és mindenki rólad beszél. Az emberek biztosak benne, hogy visszatérsz. És te, Bernadett?

– Nem, Julie, most ez az én otthonom. Halálom után sem térek vissza közéjük.

Mióta Marie-Bernard egészsége rosszra fordult, a főnöknő a sekrestyei szolgálattal bízta meg. A látnok gondoskodott a szent ruhákról, és friss virágokkal díszítette az oltárt.

Kézimunkái, a kis skapulárék valóságos remekműveknek számítottak, kötését és horgolását pedig mindenki megcsodálta. Egy gyönyörű szép miseinget is horgolt monseigneur Forcade részére, aki időközben Aix-en-Provence püspöke lett. Még Marie-Thérèse nővér is irigy csodálattal nézte.

Az újoncnők mesternőjét elbűvölte egykori tanítványa, aki világhírűvé vált, de nem tudott vele közös nevezőre jutni. Igaz, hogy Marie-Bernard nővér mindenben engedelmességet: ha megparancsolta, hogy vezeklésül csókolja meg a földet, azonnal megtette, mégsem érezte közel a szívéhez. Nehezményezte, hogy azokat a titkokat nem akarta neki elárulni, amelyeket a Szent Szűz nyilatkoztatott ki neki. Egyszerűen nem értette.

Jóval később, amikor visszatért Lourdes-ba, hogy mint a nevers-i nővérek általános főnöknője ott fejezze be életét, Marie-Thérèse akkor sem tudta fölfogni, hogy miért éppen a molnár lányát választotta ki Isten Anyja.

1876. július 2-án harmincöt püspök, háromezer pap és százezer zarándok jelenlétében felszentelték Lourdes új bazilikáját. Az apostoli nuncius ünnepélyes keretek között koronázta

meg a Szent Szűz szobrát. Az egyetlen szépséghiba a tizennyolc jelenés főszereplőjének a távolmaradása volt.

– Szerettem volna látni, de úgy, hogy ne vegyenek észre – vallotta meg Marie-Bernard nővér –, de az én küldetésem most már véget ért.

Szívesen gondolt vissza Peyramale atyára, aki komor, de gyengéd volt, s később minden erejéből védte, mint egy igazi apa. Még hosszú évek múltán is a kislányának nevezte, ami őt nagyon meghatotta. Amikor tudomást szerzett a haláláról, úgy siratta, mintha saját családtagját veszítette volna el.

Ő maga sem állt jól az egészségével. Az idő múlásával az asztmarohamok és a vérömlések sűrűsödtek, egy tumor miatt pedig rettenetesen megdagadt a térde. Minden mozdulat fájdalmat okozott neki, és az orvos már nem tudta, hogyan is enyhítsen fájdalmán.

– A kereszt tövében él – mondogatták a nővérek –, és a hátramaradt kevéske erejét arra fordítja, hogy másokon segítsen. Éjszaka még az ügyeletes nővért sem hívja, ha látja, hogy elnyomta az álmot.

1876 októberében monseigneur de Ladoue, Nevers új püspöke elújságolta a betegnek, hogy Rómába megy, és kérte, írjon levelet IX. Pius pápának. Cserébe majd elhozza a szentatya apostoli áldását.

Marie-Bernard nővér nem mert ellenkezni, mert ez az óhaj számára parancs volt, de nem kis erőfeszítésbe került, hogy megírja a levelet az ágyára helyezett olvasódeszkán.

Belemártotta tollát a tintatartóba, és válogatta a legszebb szavakat, amelyek eszébe jutottak:

„Nem tehetek mást, mint hogy tovább szenvedjek és imádkozzak. Az én fegyverem az imádság és az áldozathozatal...”

Írás közben hibák csúsztak a szövegbe. Ezért át kellett másolnia a levelet. Mindenesetre ez nem volt könnyű feladat számára.

Egy évvel később, nagy vihar közepette a villám az ágya közelében csapott be. A gázvezeték megolvadt, de Marie-Bernard nem sérült meg. Még meg sem ijedt.

Idejét szentképek rendezgetésével, bekeretezésével töltötte. Fájdalmairól megfélelkezve hallgatta nővértársait, akik azért keresték föl, hogy kiöntsék neki lelküket, vagy pedig tanácsot kérjenek tőle.

– A rózsafüzérem megrozsdásodott – mondta neki egy napon egy újoncnő. – Mit tegyek?

– Használd gyakrabban – intette a látnok.

– Veronika nővér főnöknő lett, én meg még semmire sem vittem, habár egyidős vagyok vele – mondta neki bizalmasan a kiábrándult Thäis nővér.

– Én csak a magam főnöknője szeretnék lenni, de ez sem megy! – sóhajtott föl a beteg.

Állapota egyre romlott. A térdén keletkezett tumor óriásira nőtt. Semmit sem tehettek ellene. Az orvos még a fájdalmakat sem tudta enyhíteni.

A gyakori asztmarohamok között Marie-Bernard nővér csak akkor lélegezhetett volna föl egy kicsit, ha megengedik neki, hogy nyitott ablaknál aludjon, de egy érthetetlen előírás ezt tiltotta.

Az örök fogadalomra való felkészülés idején elvonszolta magát a kápolnába, sőt még kínok között le is térdelt.

– Az Úr azoknak adja a töviskoronát, akiket szeret – mondta mosolyogva. A fogadalom megújításának szövegét azonban már nem tudta hangosan olvasni. Egy váratlan asztmaroham elfojtotta a hangját.

Az ágy végére gombostűvel több szentképet szúrt föl. Ezek alkották a társaságát és emlékeztették azokra az oltárookra, amelyeket Bartrés-ban készített nyájörzés közben.

– A végén elnyeri a boldogságot – mondta neki egy nap a káplán, aki így akarta megvigasztalni.

– Igaza van, de sehogy sem akar eljönni az a vég! – szakadt ki a betegből a sóhaj.

1879 nagyhétében levetette ágya végéről az összes szentképet.

– Elég, ha a feszület marad – mondta. – Most csakugyan érkezett a vég.

Már nem tudta leküzdeni a szörnyű testi fájdalmakat.

– Megőrlődtem, mint a búzaszem – ismételte.

Testhelyzetének a megváltoztatása, a legkisebb mozdulat is nagy kínokat okozott neki.
Most már a sebein feküdt.

Kelj föl és gyere!

Húsvét szerdáján, a fojtogató asztmaroham miatt a pehelysúlyú haldoklót karosszékbe ültették. Légzése mindjárt könnyebbé vált, és igyekezett fölemelni a kezét, hogy megfogja a keresztet, amelyet monseigneur de Ladoue hozott magával Rómából, de összecsuclott, és mozdulatlaná vált. A betegápoló nővér megigazította ruháját, nehogy a haláltusa küzdelmeiben leessen róla.

Marie-Bernard nővér mozdulatlanul feküdt tehetetlen és szomorú nővérei között. Becsukta szemét, de nem aludt. Ebben a végső pillanatban a haldokló köré gyűlt gyermek- és ifjúkorának minden alakja. Az élők és a holtak egymás után sorakoztak előtte. Mindenki megjelent: az apja, az anyja, a testvérei, a nagynénjei, iskolatársai, a lourdes-i atyák. Föltűnt Antoine Nicolau és Dozous doktor kedves mosolyával, de Jacomet, Lacadé, Dutour és Massay prefektus sem hiányzott, azok a hatalmasságok, akiket gyöngé erejével győzött le.

Minden részletével újjáéledt a múlt: Boly malma, a batrés-i legelők, a cachot, a nyomorban leélt élet, a megaláztatások, az éhezés. Majd egy februári napon bekövetkezett a hihetetlen dolog: a Szent Szűz Soubirous Bernadettet választotta ki, hogy üzenetet intézzon a világhoz. Lourdes attól kezdve új nyelven beszélt: a csodák nyelvén.

Életművének befejeztével a kegyelemmel jelölt látnok az árnyék csöndjébe vonult vissza. Egészségi állapota sohasem volt ilyen rossz, de tudta, hogy a csodálatos víz, mely ujjai között fakadt, őt nem fogja meggyógyítani, hiszen elvállalta, hogy mindenki helyett szenvedjen. A Szent Szűz boldogságot ígért neki a másvilágon, nem ezen, és ő vállára vette a keresztet.

A múlt képei lassan elfakultak. Marie-Bernard nővér újra kinyitotta szemét, amelyek még sötétebbeknek tűntek az alabástrom színű arcon, s csodálkozásában fel is kiáltott. Sikertült még keresztet is vetnie. Lehet, hogy a rá váró boldogság sejlett fel előtte. A szenvedés jelei azonban, amelyek egy pillanatra eltűntek, újra megjelentek. A lourdes-i látnoknak élete utolsó pillanatáig viselnie kellett az élet malmának őrlését.

A betegosztályon ott lebegtek az Énekek énekének szavai:

*Kelj föl, kedvesem, gyere szépségem!
Nézd, elmúlt a tél,
elállt az eső, elvonult.
A föld színén immár virágok nyílnak...
Kelj föl, kedvesem, gyere szépségem!*

Az élet malmának őrlőköve hirtelen megállt. 1879. április 16-át írtak azon a napon.

Gyorsan elterjedt a hír, hogy Soubirous Bernadettet három napra húsvét után magához vette a mennybe Isten Anyja. A nép úgy ítélte meg, megérdemelte, hogy az oltár tiszteletére emeljék. Akkor még nem tudhatták, hogy alig ötvennégy évvel később Lourdes alázatos leányának hősiességében teljes szépségükben felragyognak.

1933. december 8-án a nap fénybe vonta Rómát, mintha tavasz lett volna.

A Szent Péter-bazilikában, amelyet drága vörös damasztból készített függönykárpit díszített, és vakító fény árasztott el, mintegy nyolcvanezer ember jelenlétében megszólaltak az ezüstrombiták. A pápai székben megjelent XI. Pius a svájci gárda, a nemesi örök, a kamaramesterek, a konzisztórium ügyvédei, a segnatura prelátusai és a penitenciáriusok kíséretében. A pompás menet Bernini Glóriájához ért, ahol a pápa helyet foglalt a trónuson. Bíborosok és a követségben levő prelátusok vették körül.

A Sixtusi-kápolna énekesei belekezdtek a Veni Creator Spiritus éneklésébe, majd XI. Pius kihirdette az egész világnak:

– Kijelentjük, hogy boldog Soubirous Marie-Bernadett szent. Emléknapját minden év április 16-án üljük meg, mennyei születésének napján.

Ezek után felcsendült a Te Deum, amelyet orgonazengés, harsonaszó és Róma minden templomának harangzúgása kísért.

A díszvendégek számára kijelölt padsorban, a Soubirous és Castérot család leszármazottaival együtt ott ült Justin Bouhouhorts is, akivel elsőnek történt csoda. A pau-i kertész fölött – aki ajándékjeggyel érkezett Rómába – jócskán eljárt az idő, de ereje fogytán is megújult szívvel ünnepelt, mert a Massabielle vize gyógyította meg, melyet szomszédja, Bernadett fakasztott. Felidéződtek benne édesanyja arról szóló szavai, hogy s mint igyekezett hajdan a mostani új szent Louise-zal együtt csillapítani gyermekkorá halállal fenyegető görcseit. S most úgy érezte, a római ünnepség kicsit érte is van, hiszen Bernadettnek köszönheti az életét.

Hazafelé tartva a vonatban elővette zsebéből a mindig magával hordott rózsafüzérét, s elkezdte morzsolni a szemeket, miközben ajkai hangtalanul mozogtak. Ez volt a legszebb módja, hogy köszönetet mondjon gyermekkorá kis szentjének, akit viszont akart látni a mennyben.

Életrajzi adatok

- 1844. január 7. – Bernadette Soubirous megszületik Lourdes-ban.
- 1857. szeptember – Batrés-ba, Marie Lagües dajkához adják pásztornak.
- 1858. február 11. – Első jelenés
 - február 14. – Második jelenés
 - február 18. – Harmadik jelenés
 - február 19. – Negyedik jelenés
 - február 20. – Ötödik jelenés
 - február 21. – Hatodik jelenés
 - február 23. – Hetedik jelenés
 - február 24. – Nyolcadik jelenés
 - február 25. – Kilencedik jelenés
 - február 27. – Tizedik jelenés
 - február 28. – Tizenegyedik jelenés
 - március 1. – Tizenkettedik jelenés
 - március 2. – Tizenharmadik jelenés
 - március 3. – Tizennegyedik jelenés
 - március 4. – Tizenötödik jelenés
 - március 25. – Tizenhatodik jelenés
 - április 7. – Tizenhetedik jelenés
- 1858. június 3. – Bernadett elsőáldozása
- július 16. – Tizennyolcadik jelenés
- 1860. február 5. – Bernadett bérmelegedése
- 1864. április 4. – A Szeplőtelen Fogantatás szobrának felavatása
- 1866. július 4. – Bernadett Lourdes-ból Nevers-be (Saint-Gildard) megy.
- 1867. október 30. – Leteszi a szerzetesi fogadalmat.
- 1876. július 2. – A lourdes-i bazilika fölszentelése
- 1879. április 16. – Bernadett halála
- 1923. június 14. – Bernadett boldoggá avatása
- 1933. december 8. – Bernadett szentté avatása